

ЗБЕРІГАЄМО УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО!!!

За Українську Самостійну Соборну Державу!
Воля народам!

 СУРМА

Воля людині!
ВИДАННЯ
ЗАКОРДОННИХ ЧАСТИН
ОРГАНІЗАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ

1949.

28. лютого

Ч. 1.

Звернення
до українців

► стор. 3

Історичний шанс
для України

► стор. 9

Геополітичний
простір України

► стор. 10

Щирі вітання, дорога Українська Громадо!

Mене звати Володимир Долинка. Я – власник бізнесів Dolynka-Ukrainian American Consulting, Inc. та Ukrainian-American Media Group, Inc.

У цей нелегкий час повномасштабної війни росії проти України наша велика українська громада Чикаго опинилася перед важкою інформаційною загрозою – залишилась без україномовного радіо та друкованої газети!

Коли мені стало про це відомо, я вирішив докласти всіх зусиль для того, щоб створити нове українське радіо та нову українську газету в Чикаго.

Зусиллями багатьох добрих людей радіо «UA CHICAGO» з 2 травня уже виходить в ефір на хвилі 1240 AM (зранку – з 10.00 до 11.00, увечері – з 17.00 до 19.00). Зараз – це єдине радіо в штаті Іллінойс та на Середньому Заході США, що виходить в ефір українською мовою з понеділка до п'ятниці.

Друга частина нашої важливої інформаційної роботи, над яким я і моя команда зараз працюємо, – це відродження газети «СУРМА», перший випуск якої Ви зараз тримаєте в руках.

Газету «Сурма» ми плануємо видавати в Чикаго з подальшим розповсюдженням в інших штатах США, в Канаді, згодом – друком в Європі та в Україні.

Назву видання ми обрали не випадково. Газету «СУРМА» створила Українська Військова Організація (УВО) ще 1 січня 1927 року. Головним редактором газети став тоді Володимир Мартинець, а серед співредакторів та засновників були такі визначні постаті як Євген Коновалець, Омелян Сеник, Річард (Ріко) Ярій, Сидір Чучман, Роман Сушко та інші.

Пізніше газета «Сурма» стала виданням ОУН і, що дуже важливо, навіть після розколу ОУН на ОУН(б) та ОУН(м) обидві частини організації продовжили видання газети. Цей момент має особливий символізм для українців, адже зачіпає часи, коли українські патріоти розколотої ОУН знайшли сили бути єдиними та продовжувати видавати легендарну газету.

У наш час, на превеликий жаль, історія України стала свого роду «підручником» з реалізації принципу «розділяй та владарюй». Ale, на мою думку, ми можемо і мусимо зробити все, щоб це змінити!

Тому я і моя команда відновили видавництво газети «Сурма» у час повномасштабної війни України зі споконвічним ворогом – московією.

У цей період історії України та надскладних випробувань для українського народу, у нашому Чикаго відбувається багато суспільно-важливих заходів на підтримку України. Їх організовують та проводять духовенство, місцева влада, волонтерські та громадські організації. Але ці події дуже часто залишаються поза увагою української спільноти в США та в Україні.

Наша потужна, активна та впливова громада, що налічує понад 400 тисяч людей, не мала жодного щотижневого друкованого видання українською мовою. Значна частина подій, якими живе громада, майже ніде не висвітлюється, хіба що в публікаціях на Facebook та Instagram.

Наша мета – щотижня випускати друковане видання тиражем 15-20 тисяч примірників із розповсюдженням від Мілвокі та Медісон (Вісконсин) до Шампейн і Спрингфілд (Іллінойс), від Чикаго до Рокфорд (Іллінойс). Також ми будемо надсилати газети до українських громад в Сент Луїс (Міссурі), Міннеаполіс (Міннесота), Детройт (Мічиган), Клівленд (Огайо), Вашингтон (Округ Колумбія), Індіанаполіс (Індіана), Сан-Франциско (Каліфорнія), Х'юстон (Техас) та Торонто (Канада).

Українська культура, мова, віра – незалежні, доки ми РАЗОМ!

РАЗОМ ми переможемо!

РАЗОМ ми будемо допомагати нашій Батьківщині утвердитися на світовій арені!

Так само РАЗОМ ми мусимо допомагати Україні в інформаційній війні, яка сягає далеко за межі географічних кордонів України, росії та Європи. Саме інформація (новини, ЗМІ) формує світогляд людей. Вона здатна їх згуртувати, донести правду та об'єднати для протидії московській пропаганді, яка є надзвичайно сильною і в США.

Наявність українських ЗМІ, контент яких матиме по-справжньому україноцентричний характер, є надзвичайно важливим для нашого гуртування, для того, щоб ми, українці в діаспорі, не розчинилися поміж інших народів, а навпаки, щоб ми гордо заявляли про себе!

Для того, щоб наше молоде покоління зберігало культурний та ментальний зв'язок із Україною. Для того, щоб ми якісно та успішно могли протидіяти пропаганді ворогів України!

Місяці радіо «UA CHICAGO» та газети «СУРМА» – говорити правду та об'єднувати!

Із таким же девізом я самовіддано працюю для української громади останніх 20 років.

Взявшись за реалізацію українського радіо та української газети, звертаюсь до Вас за допомогою, адже система робота потребує матеріального забезпечення та фінансової підтримки. На старті реалізації проектів я самостійно, з коштів власного бізнесу, оплачує роботу працівників, ефірний час, студійне приміщення, друк газети та усі супутні витрати на технічне забезпечення функціонування цих ЗМІ. Надалі на все це будуть потрібні значні затрати. Тому Ваша фінансова, інформаційна або будь-яка інша підтримка стане безцінним внеском у розвиток нашої громади та в майбутнє українського слова в інформаційному просторі Чикаго та США.

Згуртувавшись нашою великою громадою, ми здатні зберегти та підняти на високий якісний україноцентричний рівень наші ЗМІ! Адже нас, українців в Чикаго є понад 400 тисяч, тому навіть ваша незначна регулярна фінансова участь в забезпеченні газети та радіо є дуже важливою!

Я переконаний: усі ми мріємо почути звістку про перемогу України над рашистами та про мир на нашій багатостражданельній батьківській землі. І вдвічі присмініше буде почути чи прочитати цю звістку рідною українською мовою, а не тільки дізнатися про неї з іншомовних джерел. У той час, коли військові в Україні роблять усе можливе, щоб зберегти нашу українську ідентичність ціною власного життя, ми в Америці цю ідентичність повинні також зберігати та утверджувати. Зокрема і силою друкованого і мовленого Слова.

Слава Україні!

З повагою та вірою
у подальшу співпрацю
Volodymyr Dolynka

УКРАЇНСЬКА
НЕЗАЛЕЖНА
ГАЗЕТА
ВИХОДИТЬ
ЦІПІННЯ

Шановні співвітчизники!

110-й день Україна бореться з повномасштабним вторгненням російських військ. Підступний ворог продовжує наступ у Луганській, Донецькій, Харківській областях, важкі бої йдуть у Миколаївській, Херсонській і Запорізькій областях. Майже щодня відбуваються ракетні удари по житлових будинках, об'єктах критичної інфраструктури України. Зокрема, під час нещодавного ракетного обстрілу міста Чортків (Гернопільська область) були пошкоджені школа, дітсадочок, магазини, житлові будинки та постраждали цивільні особи.

Найбільш трагічна ситуація складається у місті Северодонецьк, для захоплення якого російські окупанти зосередили найбільші свої сили.

Не зважаючи на перевагу ворога у живий силі, техніці, артилерії українська армія, війська територіальної оборони, іноземні добровольці геройчно захищають нашу Батьківщину на усій лінії фронту.

Війна з підступним ворогом продовжується і в інформаційному просторі. І в цій війні ми впевнено перемагаємо. Ви бачите, що Росія, як і будь-яка тоталітарна держава, намагається приховати від своїх громадян і усього світу правду про злочини російських воєнних. Закривається доступ до соціальних мереж, обмежується свобода слова. Водночас Україна активно використовує можливості сучасних ЗМІ. Командою МЗС та інших наших колег розроблені і працюють ресурси war.ukraine.ua, Ukraine.ua, які 24/7 дають об'єктивну інформацію. Просимо поширювати її серед своїх знайомих і друзів.

Також просимо робити все можливе, щоб світ не забував про Україну: продовжувати волонтерську діяльність, брати участь у громадських акціях на підтримку України, поширювати відомості про можливі шляхи надання допомоги Україні серед своїх американських друзів та знайомих тощо.

Багато з вас, шановні співвітчизники, вже долучилися до сприяння надання матеріальної, технічної, фінансової допомоги Україні, за що ми усім вам вдячні. Просимо вас не зупинятися, оскільки Україна і надалі потребуватиме різноманітної допомоги від наших земляків за кордоном. Продукти харчування, медичні препарати, засоби захисту для військових і, звичайно, гроши, є пріоритетними напрямками такої допомоги. Зокрема, закликаємо вас робити пожертві на рахунок платформи для збору благодійних внесків UNITED24 на підтримку України (<https://u24.gov.ua/>). Усі кошти будуть надходити на рахунки Національного банку України, прив'язані до ключових міністерств:

міністерства оборони, міністерства охорони здоров'я, міністерства інфраструктури.

На дипломатичному фронті міністерство закордонних справ України і закордонні дипломатичні установи України роблять все можливе для зтуртування сітівкої силиною навколо боротьби з російськими окупантами.

Так, із перших хвилин війни Генеральне консульство України в Чикаго розпочало роботу з місцевими органами влади, місцевими громадами, бізнесом та різними асоціаціями, виробниками продуктів харчування, засобів індивідуального захисту для військових із метою отримання та направлення в Україну необхідної допомоги. Ми продовжуємо роботи зі зтуртування української громади консульського округу установи з метою максимально ефективного надання допомоги нашому війську та громадянам.

Окремо хочу розповісти про роботу нашої установи у воєнний час. Генеральне консульство України в Чикаго продовжує виконувати одну зі своїх основних функцій — надання нашим співвітчизникам консульських послуг.

Враховуючи введення воєнного стану в Україні та з метою забезпечення консульської допомоги громадянам України, Генеральне консульство України в Чикаго продовжує працювати в особливому режимі.

Із 13 червня 2022 року Генеральне консульство України в Чикаго переходить на новий графік роботи.

Зокрема, прийом громадян України, іноземців та осіб без громадянства буде здійснюватися за таким графіком:

ПОНЕДІЛОК — 09.00 — 13.00
та 15.00 — 17.00
ВІВТОРОК — 09.00 — 13.00
СЕРЕДА — 09.00 — 13.00
та 15.00 — 17.00
ЧЕТВЕРГ — 09.00 — 13.00
П'ЯТНИЦЯ — 09.00 — 13.00
та 15.00 — 17.00.

2. Вносити дані про малолітніх дітей (які не мають власного паспортного документа) до паспорта громадянина України для виїзду за кордон інших батьків/законних представників.

Для продовження терміну дії паспорта потрібно подати паспорт громадянина України для виїзду за кордон та відповідну заяву (заповнюється в приміщенні Генерального консульства). Документи приймаються не раніше, ніж за три місяці до дати закінчення паспорта.

Для внесення даних про дітей потрібно подати:

- паспорт громадянина України для виїзду за кордон заявника;
- заяву (заповнюється в приміщенні Генерального консульства);
- свідоцтво про народження дитини;
- дві фотокарти дитини розміром 3.5 X 4.5 сантиметрів, зображення на яких відповідає вимогам, що пред'являються до фотокарток, що подаються для оформлення або обміну паспортних документів, затверджених наказом МВС від 18 жовтня 2019 року №875;
- документ, що підтверджує повноваження особи як законного представника (свідоцтво про народження або рішення суду).

Документи, видані компетентними органами США, подаються після засвідчення штампом «Аpostille» та з перекладом українською мовою, засвідченим нотаріально.

Консультації з будь-яких консульських питань Ви можете отримати за контактними телефонами

312-642-43-88, 312-536-94-18
(телефон гарячої лінії, використовується лише в екстрених випадках)
або направити запит на електронні адреси

gc_usc@mfa.gov.ua
або consukrchipago@gmail.com.

Також із метою спрощення отримання необхідної інформації на сторінці Генерального консульства України в Чикаго в соціальній мережі Facebook була створена директорія «Консульські питання».

І пам'ятайте, якщо ми разом — ми обов'язково переможемо!

Слава Україні!
Героям Слава!

З повагою
Генеральне консульство
України в Чикаго

Євген Коновалець: військова звитяга і талант дипломата на сторожі української державності

**14 ЧЕРВНЯ УКРАЇНА ВІДЗНАЧАЛА
131 РІЧНИЦЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ЕПОХАЛЬНОЇ ПОСТАТІ В ІСТОРІї
УКРАЇНИ, БОРЦЯ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ,
ВИДАТНОГО ПОЛКОВОДЦЯ АРМІї УНР,
ГОЛОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ, ЗАСНОВНИКА ТА
СПІВРЕДАКТОРА ГАЗЕТИ «СУРМА»
ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ. ЙОГО ВНЕСОК
ДО РОЗБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ
ДЕРЖАВНОСТІ НЕМОЖЛИВО ОЦІНИТИ
В ПОВНОМУ ОБСЯЗІ, А ВІДДАНІСТЬ
ІДЕЙ ТА СПРАВІ є ПРИКЛАДОМ ДЛЯ
НАСЛІДУВАННЯ СУЧASNІКАМИ.**

Легендарний полководець народився 14 червня 1891 року в селі Зашків неподалік Львова. Працюри Коновалця були представниками духовенства, а вже батько Євгена Михайло Коновалець змінив рясу священика на освітянську стежину — він був директором

народної школи в рідному селі. Мати Марія походила з українського священичого роду Венгриновських. Вона разом із чоловіком також займалася освітням ремеслом: у цій же школі вона викладала шиття, медицину та правила гігієни. Не дивно, що перші три класи освіти Євген Коновалець отримав у школі, де працювали його батьки. У дитинстві на світогляд майбутнього борця за українську незалежність вплинули батькові брати: отець Володимир Коновалець та отець Орест Коновалець. За даними дослідників, вони були активними учасниками суспільних процесів українства, намагалися нести громадськості просвіту та самоусвідомлення.

Наступні кроки в освіченості Євген Коновалець зробив в українській Академічній гімназії у Львові. Наука йому вдавалася. За спогадами Остапа Грицая, «був більш, ніж другий у

класі» — і, зокрема, багато читав. Цікаво, що саме тоді в гімназії викладав один із головних пропагандистів «тіловиховання» в Галичині та засновник спортивного товариства «Сокіл-Батько» Іван Боберський, який згуртував навколо себе активну молодь. Під його керівництвом Коновалець зацікавився літературою норвезького драматурга Генріка Ібсена, у творах якого він зацікавився «боротьбою вищої одиниці з громадою, ... людьми, що шукали чогось нового». Згодом Коновалець згадував ті часи так: «три найважливіші моменти моєї молодості це: професор Боберський, акт Мирослава Січинського та знайомство з наддніпрянською еміграцією».

Після складання іспиту на атестат зрілості Євген стає активістом у громадському житті. Зокрема він обирається посаду секретаря філії «Профспілки» у Львові, займається просвітницькою роботою в рідному Зашківі та селах довкола, відкриває хати-читальні, осередки «Профспілки» і товариства «Сокіл-батько».

На цьому освітня стежина Коновалця продовжується: він записується на студії права до Львівського університету, паралельно пройшовши повний курс історії України під керівництвом професора Михайла Грушевського. Водночас працює в лавах Студентського союзу, товариства «Січ», пише статті в часописі «Молода Україна», який базувався на національно-патріотичних позиціях, та в інші газети й журнали. Долучається до боротьби за відкриття українського університету у Львові. Тоді ж Коновалця вперше заарештовують як активіста молодіжної фракції Української національно-демократичної партії, що виступала за українізацію вищої освіти в Галичині.

«ПОЛІТИЧНИХ ПЕРЕКОНАНЬ ЗАДЛЯ ЗАДОВОЛЕННЯ МАЛОРОСІВ НЕ МІНЯЮ»

У молоді роки Євген Коновалець ще не планував будувати військову кар'єру. Історики вважають, що якби не Перша світова війна, його розум і душа обрали б вчителювання або адвокатуру. У 1912 році Коновалець призвали на військову службу в австрійську армію. Відслуживши рік у старшинській школі у Львові, він зі ступенем четаря («лейтенанта») повертається до «цивіль» закінчувати перервані студії. Із початком Першої світової починає формуватися український Легіон Січових Стрільців, тож Коновалець подає рапорт туди. Але йому відмовили: на той час

Є. Коновалець

австрійський уряд побоювався створення масових українізованих збройних сил, тож із стартових 18 тисяч запитів на вступ українських добровольців схвалили лише дві тисячі.

Нова зустріч із Січовими Стрільцями в Коновалець відбулася в серпні 1915 року: разом вони протистояли росіянам у битві на горі Маківка. У цьому ж бою він потрапив до російського полону і на два роки опинився в Чорному Яру, таборі для полонених під Царинним. Коновалець як офіцер мав право вільно пересуватися між таборами: так він познайомився з багатьма полоненими. Серед них був майбутній друг і соратник по боротьбі, його права рука Андрій Мельник. Тоді ж разом із Андрієм Мельником та іншими полоненими галицькими старшинами Іваном Чмюлою, Романом Сушком, Василем Кучабським, Михайлом Матчаком, Федем Черником, Коновалець розгорнув у таборах широку організаційну та пропагандистську роботу серед полонених-українців.

Новий етап визвольної діяльності Коновалця припав на революційні події лютого 1917 року, коли Російська імперія затріщала по швах. Коновалець разом із побратимами вирушили на підмогу до Києва. Уже там він долучився до створення легендарного Галицько-Буковинського куреня Січових Стрільців. На перших порах Коновалець навіть не претендував на жодні керівні посади — організатором і командиром куреня від початку формування вважався сотник Василь Дідушок. Але Дідушку не вдалося налагодити дисципліну в підрозділі і в січні 1918 року Стрілецька Рада призначила командиром Куреня УСС Євгена Коновалця. Відтоді Січові Стрільці вважаються одним із найбільш мотивованих, дисциплінованих і професійних бойових підрозділів Армії УНР. Саме вони відіграли вирішальну роль у придушенні

Є. Коновалець із батьком

ПОЧАТОК / С. 5

більшовицького заколоту на заводі «Арсенал», прикрили відхід наших частин на початку лютого 1918-го і першими за місяць звільнили Київ.

Роль Січових Стрільців в Українській революції Евген Коновалець бачив так: «...національний легіон на службі законного, народом визнаного, національного уряду, без огляду на характер державного устрою та соціально-політичного законодавства, що його провадив би у життя той національний уряд».

Тому, не прийнявши спочатку Гетьманат Скоропадського (він знав про можливий переворот іще за два тижні до нього і попереджав про це Грушевського — але поважний професор тоді не надав значення цим словам), лише в серпні 1918-го присягнув новій владі за умови, що вона стоятиме на державницьких позиціях. Скоропадський відправив Січових Стрільців до Білої Церкви.

До речі, наприкінці 1918 року, до Коновалця звертаються галичани з проханням підтримати їх у боротьбі

з поляками за український Львів. Але Коновалець обрав залишитися в Києві, переконуючи земляків, що «Шлях до вільного Львова лежить через вільний Київ». Він гаряче підтримав Акт Злуки УНР та ЗУНР 22 січня 1919 року і союз Армії УНР та УГА.

Наприкінці 1919 року Дієва армія УНР, змучена втратами та епідемією тифу, опинилася в «трикутнику смерті». Стрілецька Рада ухвалила рішення про саморозпуск Січових Стрільців і вільний вибір кожним по-далішому шляху: частина бійців приєдналася до Першого зимового походу під проводом Михайла Омеляновича-Павленка, частина повернулася додому в Галичину чи потрапила до таборів для інтернованих.

У такому таборі в Луцьку опиняється і полковник Коновалець. Там, до речі, користуючись можливістю вільного спілкування з інтернованими в різних таборах, він пропонує Петлюрі ще один проект: зібрати військо із числа українських бійців, які опинилися за кордоном — в Італії, Німеччині, Польщі. І починає пра-

цювати над його реалізацією. Але союз Петлюри з поляками і перехід Галичини під протекторат Польщі зруйнував залишки порозуміння між УНР та ЗУНР. Україна залишилася розділеною між двома окупантами: більшовиками та поляками.

«УМІННЯ СТАВИТИ ВИШЕ ДОБРО НАЦІЇ І ОРГАНІЗАЦІЙ НАД СВОЮ ОСОБУ»

Звістку про союз Петлюри з поляками Коновалець зустрів у Празі. Для нього вже тоді було зрозуміло, що відкрита боротьба практично програна, але водночас він, як ніхто усвідомлював, що вона має тривати. У серпні 1920 року постала Військова Організація (пізніше вона змінить назву на Українська Військова Організація — УВО), через рік її офіційно очолив Евген Коновалець. Саме на її базі згодом заснували часопис «Сурма». Спочатку УВО мала дві мети: підтримку зв'язків з українськими військовими командирами, які опинилися в еміграції, та створення підпільній агентурної мережі (переважно на теренах Галичини) для

продовження боротьби радикальними методами.

Головним об'єктом протидії активістів УВО стала польська влада, яка на підконтрольних землях вела жорстку політику пакифікації та дискримінації українського населення. У 1921 році члени УВО здійснили замах на маршала Польщі Юзефа Пілсудського, а в 1924 році — замах на президента Польщі Станіслава Войцеховського. Також відбувалися напади на державні установи з метою експропріації грошей на потреби боротьби.

Усі знову заговорили про українців і «українське питання». Водночас за короткий проміжок часу в УВО з'явилася розширенна агентурна мережа, яка протидіяла Польщі на міжнародному рівні. Особливо тісною була співпраця з Литвою, яка теж потерпала від територіальних зазіхань Польщі: в Каунасі, який тоді був столицею Литви і де друкувалася «Сурма», діяло постійне представництво УВО. Така співпраця Литви та УВО мала користь для обох сторін. Так, у 1925 році завдяки розвідданим

Місце вибуху, де загинув Е. Коновалець

групи УВО у Гданську литовцям, які воювали з поляками, вдалося перевірити до себе два підводні човни, куплені в Німеччині: маючи інформацію про розташування польських морських сил, литовські моряки успішно доправили субмарини до литовського порту. 1926 року литовське командування отримало від УВО інформацію про дислокацію польських військ на польсько-литовському кордоні, які свідчили про плани поляків напасти на Литву. Євген Коновалець попередив про це британський та німецький уряди, відвернувши військовий конфлікт. УВО натомість отримувало дипломатичну підтримку литовської влади – контакти, документи, фінансову допомогу. До речі, сам Коновалець теж мав литовський паспорт – українського громадянства він отримати не міг, а польського чи радянського не хотів принципово.

Окрім військової та суспільно-політичної діяльності Коновалець ввійшов в історію як видатний український дипломат. Його міжнародні контакти були вкрай широкими і стосувалися вони не лише колишніх бойових побратимів, які опинилися за кордоном. УВО мало зв'язки з урядовими колами та спецслужбами Німеччини, Іспанії, Італії, Франції, Англії та Японії. Спочатку Коновалець навіть намагався налагодити контакти з радянським урядом у Харкові з метою підтримки УВО, але це тривало дуже короткий час. Польська розірвіда відзначала, що підпільна мережа УВО тягнеться «від Барселони до Москви».

У 1926 році по всьому світу, де тільки не були представники української діаспори, почали виникати націоналістичні організації. Саме Євген Коновалець із майстерністю знаходить спільну мову з різними людьми в 1929 році об'єднав їх в Організацію Українських Націоналістів, бойовим ядром якої стала УВО. «...Уміння ставити вище добро Нації і Організації над свою особу; супроти ворогів – безоглядність; супроти громади – усвідомлення про потребу гідної боротьби за волю. В Організації – цирість, не плаузунство, а критика – для добра Організації, а не особистих амбіцій. Ми даемо новий почин і мусимо внести нові методи праці на українських землях...», – казав Коновалець. Ці слова та беззаперечний авторитет полковника, який визнавали і ветерани визвольних змагань, і молоді борці, змогли майже десятиліття, як магніт, утримувати організацію від внутрішніх конфліктів та протиріч, зумовлених різницею поглядів, які існували, з одного боку, між поколіннями, з іншого – різним досвідом життя в діаспорі та на окупованих територіях.

Стрілецька рада в Празі

Не лише активна боротьба Коновалця, а і його беззаперечний талант об'єднувати світ навколо українців і українців по всьому світу, зумовила не одну спробу замаху на його життя. Зрештою смерть Коновалця у травні 1938 року поклава початок міжусобицям у середовищі ще донедавна об'єднаних людей: за два роки конфлікти та протиріччя стали настільки непримиреними, що це призвело не лише до розколу в середовищі ОУН, але й до кривавої боротьби між собою.

Історики досі сперечаються, чи була болай одна можливість запобігти вбивству Євгена Коновалця? Відомий дослідник життя державного діяча Іван Хома переконаний, що це було практично неможливо. Сталін бачив вплив Коновалця на українське середовище і розумів, що якщо й почнеться якийсь рух за Україну, то за цим стоятимуть саме люди Коновалця. Тому полковник був особистим ворогом диктатора і завдання щодо його ліквідації було поставлене органам ГПУ ще в 1930 році. «Коли точно є в розробці радянських спецслужб, то рано чи пізно, але це завдання буде виконано. Інша питання – коли і в який спосіб?», – передоканий історик. Та й сам провідник ОУН визнавав, що «якщо мене ворог захоче вбити, ніяка сила мене не охоронить».

Кілька разів Коновалцю вдалося уникнути замахів. Але його підлювили на бажанні поширити агентурну сітку ОУН і на радянську Україну. Розмірковуючи про це, Коновалець навіть не міг уявити, наскільки «підковником» перебуває кожен громадянин УРСР. А особливо ті, хто мав найменше відношення до української боротьби. Тому, коли на нього вийшов давній знайомий, колишній січовий стрілець, галичанин Василь Хом'як, із інформацією про існування українського націоналістичного підпілля на підрадянській території, полковнику й на думку не спало, що він – давно завербований агент радянських спецслужб і це – пастка. Операція тривала кілька років, протягом яких Коновалець передавали фіктивні документи, листівки, пресу та інші «докази» існування такого підпілля. Листвування між Коновалцем та Хом'яком завершилося приїздом за кордон «їого племінника», який представився як Павло Валюх, моряк радянського закордонного флоту, який має можливість без підоху бувати за кордоном, а тому може бути зв'язковим. Насправді під іменем Валюха ховався агент НКВД (а пізніше – керівник розвідувально-диверсійного управління НКВД СРСР, генерал КГБ) Павло Судоплатов. Він справляв враження амбітної і цирої людини, чудово розмовляв українсь-

кою, тож невдовзі в ОУН його признали своїм і дали ім'я «Петрусь» та «Вельмуд» (було іще кілька різних псевдо). «Петрусь» почав регулярно зустрічатися з Коновалцем, передавати інформацію, обговорювати плани. На останню зустріч в ресторані готелю «Атланта» 23 травня 1938 року «Вельмуд» пришов із бомбою, виготовленою у Москві, замаскованою під коробку шоколадних цукерок з українським орнаментом.

Радянська система не змогла передбачити, що справа Коновалця вже настільки глибоко засіла по всьому світу в українських діаспорах, що рано чи пізно прийде час і їхня катівня рухне на користь Незалежності України. Його мрію, який він присвятив усے життя, була вільна Самостійна Соборна Українська Держава. Він і сам був уособленням цієї соборності, природженим організатором і дипломатом. Нашому поколінню варто брати приклад з Євгена Михайловича. На час, коли Україна знову бореться за свою Незалежність із Москвою, нам як нащадкам Коновалця необхідно брати приклад згуртованості та відданості ідеї збереження нашої державності.

*За матеріалами Українського інституту національної пам'яті
Підготувала: Ліана Парук, «Сурма»*

DOLYNKA

UKRAINIAN-AMERICAN CONSULTING

**ТАКОЖ МИ НАДАЄМО
ТАКІ ПОСЛУГИ:**

- Сертифіковані та нотаріально завірені переклади
- Апостиль
- Довіреності в Україну (супровід та перевіз дітей, продаж і купівля транспортних засобів, оформлення та отримання пенсії, купівля-продаж майна, банки, управління майном без права відчуження, представлення інтересів та інше)
- Підготовка пакету документів для прийняття або відмови від спадкового майна в Україні
- Підготовка пакету документів для отримання українського громадянства дітям народженим в США
- Запрошення для отримання візи в США

**ПРОДАЖ КВИТКІВ
ПОСЛУГИ ГРОШОВИХ
ПЕРЕКАЗІВ ЗА
ДОПОМОГОЮ СИСТЕМ**

НАШІ ЛОКАЦІЇ:

1590 N Rand Rd., Suite G, Palatine, IL 60074
з понеділка по п'ятницю з 11.00 до 19.00,
субота та неділя з 10.00 до 14.00

5050 N Cumberland Ave., Office 21-v, Norridge, IL 60706
з понеділка по п'ятницю з 10.00 до 20.00,
субота та неділя з 9.00 до 14.00

**ВІДПРАВКА ПОСИЛОК
В УКРАЇНУ ТА КРАЇНИ
ЄВРОПИ, ЛІТАКОМ
ТА МОРЕМ**

773 600 2727

dolynkaforms@gmail.com
www.dolynka.com

слабкою психікою (до зо відсотків населення), яка живе на вулиці Леніна, бачить йому пам'ятник у центрі свого міста чи села. Що відбувається в такої людини на рівні підсвідомості? Ця людина читала, бачила по телевізору, що Ленін «хворий на всю голову» сифілітик, який особисто віддавав накази розстрілювати заручників. Він знає, що ця людина наказувала вбивати навіть дітей, яких ловили на вулицях. Це він, а не Гітлер, придумав концтабори і створив злочинну імперію, де було «просто так» замордовано десятки мільйонів людей. І ось такому серййному вбивці стоять тисячі пам'ятників.

Зрештою у психічно слабкої людини в такому пострадянському довкіллі виникає дуже небезпечний психологічний злам. Якщо серййному вбивці Леніну стоять пам'ятники, то може і мені поставляти, якщо я замордувала «хоча б 30-100 людей. Що це не маячна говорить конкретні факти. Відомий душогуб Онопрієнко намалював на карті України саганинську пентаграму (червону зірку), іздвиг по її променях і вбивав людей. Просто так? Ні, не просто так! Розгадка цього явища, до якої так і недійшла міліція, саме в червоній зірці. На ній в Онопрієнка і «пойхав дах». Я знаю одного академіка-лікаря, який провів дуже цікаве дослідження за власною ініціативою і виявив підвищений рівень психічних захворювань людей, які живуть на вулицях,

названих іменами кремлівських серййних вбивць-вампірів. Ще до їхнього нинішнього перейменування.

А тепер про інші абсолютно алогічні об'єкти нашого внутрішнього геополітичного поля, які створюють небезпечно абсурдне довкілля нашого існування. Скрізь у нас по містах і селах (окрім Галичини) бовваніють церкви і каплички так званої Української православної церкви Московського патріархату. Нині вона «передарбувалася» і оголосила «незалежність» від Москви. Три місяці війни з Москвою чекала і лише після цього «прозріла». За чисельностю УПЦ «колишнього» Московського патріархату переважають всі інші конфесії разом узяті. Схильні до аналізу люди вже давно помітили, що ця церква зо років як злодій ховалася зі своїм патріархом, офіційно іменуючись Українською православною церквою. І не випадково. Будь-хто, в кого в голові більше за одну клепту, скаже вам, що в Україні, тим паче в Києві, Московський патріархат це повний абсурд, нонсенс, або, кажучи по-простому, дурнія собача. Хтотакий патріарх? Ану до словників! Це найдавніший, найстарший, першопристольний. І ось люди вчать у школі, що Москва виникла лише через 200 років після того, як хрестили киян. Отже в Москві Київський патріархат можливий, а в Києві Московський це суцільна брех-

ня, лукавство і обдурування «глуших хахлов». Більшість людей у нас про це і не думає. Але ж є ще й підсвідомість. А це страшна річ.

І ось ця підсвідомість підстерігала людей зі слабкою психікою не лише на вулиці Леніна, але й у церкві так званої Української православної церкви Московського патріархату. Бо ж ця церква суцільний обман і лукавство. А хто такий Лукавий? Сатана! Помолитися людина сто разів у сатанинській церкві, а потім виходить на вулиці українських міст, тримаючи в одній руці ікону, а в іншій портрет гіперсерйного вбивці Сталіна. Хіба не так? Сотні, якщо не тисячі фактів підтверджують сказане мною.

Внутрішній геополітичний простір України продовжує демонізуватися платними агентами Москви. Встановлено пам'ятник Кобзону, якого навіть на історичну батьківщину Ізраїль не пускали, вважаючи бандитом, споруджено пам'ятник Катерині II, повій, яка прославилася найстрашнішими збоченнями. В Одесі донині бовваніє пам'ятник Суворову, в Києві — бандиту і терористу Щорсу, українофобу Ватутіну, літературному злодію Паніковському. У Полтаві донині стримить пам'ятник ще одному сифілітику і серййному вбивці Петру I. Все це один із чинників, який деформує геополітичний простір країни.

І ми після цього ще дивуємося, чому так потано живемо, будучи найбагатшою на ресурси країною Європи. Криза у нас не в економіці чи політиці, вона у нашій голові. У нас, за часів панування Росії в усіх формах її прояву, по всій території було цілеспрямовано встановлено тисячі пам'ятників катам української нації. А справжнім героям України пам'ятників донині обмаль. Героям нашої держави і нації в усіх сферах життя. Тому у США на місії Канаверал встановлений пам'ятник Юрію Кондратюку, а в Києві немає. І лише на вимогу посольства США київська влада перейменувала вулицю, де розташовується посольство цієї країни з неадекватною назвою "Танкова" на вулицю Ігоря Сікорського, який є гордістю не лише нашої нації, але й американської. Допоки ми усвідомлено, системно й систематично не почнемо формувати зовнішнє і внутрішнє геополітичне поле України, очищуючи його від Лукавого, сподіватися на крапце зовсім не випадає.

Про автора: Петро Масляк — український науковець, економіко-географ, професор кафедри географії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор географічних наук. Педагог, вчений, громадський діяч, публіцист, письменник.

Якщо Вам не байдуже.
Підтримайте радіо і газету. Переведіть кошти по ZELLO за номером телефону +17736973923 або за кодом

Zelle

Рахунок
в Selfreliance
177162

Будьмо разом,
встановіть
додаток!
Слухайте
українське 24/7

Українське радіо 1240AM

Online 24/7

З понеділка по п'ятницю
з 10 AM до 11 AM
та з 5 PM до 7 PM

*А ми тую червону калину підіймемо
А ми тую славну Україну, розвеселимо!*

- Новини
- Політика
- Аналітика
- Культура
- Завжди цікаві гости

5050 North Cumberland Avenue,

Suite 18-S, Norridge, IL 60706

www.radiouachicago.com

uausamedia@gmail.com

Phone: (773) 697 3923

ЯК ОКУПОВАНИЙ ГЕНІЧЕСЬК ПЕРЕТВОРІВСЯ ЗІ ПЕРСПЕКТИВНОГО МІСТА В ДЕПРЕСИВНИЙ РЕГІОН?

Після початку вторгнення російських військ життя багатьох жителів України змінилося, особливо в тих, які залишилися на окупованих територіях. Одним із таких на Херсонщині є Генічеськ. Це невелике курортне місто на узбережжі Азовського моря, яке через російську окупацію та війну перетворюється на «бездонний острів».

Переслідуванням проукраїнських активістів, порожні пляжі, інформаційна блокада, відсутність роботи і туманні перспективи регіону. Що на початку літа відбувається в Генічеську та як місто продовжує жити в окупованій проектою «Радіо Свобода» «Новини Приазов'я» погодився розповісти один з місцевих жителів, який просить не розкривати його ім'я та прізвище з міркувань безпеки.

«ТИСНУТЬ НА КРИМСЬКО-ТАТАРСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ»

Перший день війни можна вважати першим днем окупації Генічеська. Саме 24 лютого в місті заїхала військова техніка окупантів. Протягом лютого-березня російські військові майже нічого не робили. Місто жило за українським законодавством, на адміністративних будівлях висіли українські прапори. Але поступово ситуація почала погіршуватись.

«Деяких людей забирали. З ними там проводять «спілкування», когось забирають на довгий термін. Їх вивозять на так званий «підвал», це до місцевого училища №17 (ВПУ-17)», — розповів наш співрозмовник.

За його словами, окупанти «тиснуть на кримськотатарське населення», що проживає в Новоолексіївці. Це єдине місце, окрім окупованого Криму, де компактно живе цей народ.

«Кожного тижня чутно розповіді про те, що десять когось викрали або провели обшук. Навіть іноді з використанням військової техніки та військових зі стрільбою. Причому не тільки чоловіків викрадають, але та-кож і жінок. З ними не панькоються як також «на підвал» вивозять. Дея-

ких, звісно, відпускають, через якийсь час, а інші люди так і зникають без сліду», — уточнив генічанин.

«ЗНИЩЕННЯ ВСЬОГО УКРАЇНСЬКОГО»

Чоловік каже, що після фізичної «зачистки», окупантів влада почала інтелектуальну «зачистку». Насамперед це стосується знищення української символіки — окупанти познімали всі державні прапори України.

Як стверджує чоловік, «окупанти нав'язують населенню свою ідеологію, відзначають російські свята, вивішують «триколори», встановили пам'ятник Леніну, відключили мовлення українських радіо- та телеканалів, займаються відновленням комуністичних символів».

«Окупанти хочуть показати картиною по російському телебаченню, що тут все добре і всі задоволені, але це не так. Місцеве населення у своїй більшості абсолютно точно не підтримує окупантів», — запевняє чоловік.

ПОСТУПОВИЙ ПЕРЕХІД НА РУБЛІ

Житель Генічеська каже, що ситуація з продуктами від початку окупації покращилася — більшість товарів везуть із окупованого Криму. Головною валютою в місті залишається все ж українська гривня, а «перехідна рублі відбувається поступово».

Разом із цим, зазначає він, на «підприємців тиснуть» — окупантів влада вимагає, щоб товари в магазинах відпускалися тільки в рублях. Тому зарах цінники на товарах дублюються у двох валютах. Ціни на продукти, особливо ті, що з Криму, висосли.

«Якщо порівнювати з довоєнним періодом, то ціни стали вищі. Деякі позиції подорожчали у 2–3 рази. Також можу сказати з особистого досвіду, що російські товари поступаються українським в якості», — наголосив житель Генічеська.

Що стосується палива на автозаправках, то купити його в Генічеську тепер можна виключно за рублі.

За словами нашого співрозмовника, зняти гроші в банкоматах Генічеська зараз неможливо. Единий спосіб витратити гроші з картки — це купити щось у магазинах.

«Моя мама, вона пенсіонерка, стабільно отримує пенсію на картку. Але потрібно розуміти, що коли в місті немає інтернету, то термінали не працю-

тим. Знову стали доступні соціальні мережі, які вже давно в Україні заборонили: «ВКонтакте» та «Однокласники». Мабуть, російські окупанти не хотять, щоб доступ до інформації був обмежений. І тільки той, який ім потрібний. Кажуть, що інтернет із Криму підключений, а не з української магістралі», — додав житель Генічеська.

ПОРОЖНІ ПЛЯЖІ ТА ВІДСУТНІСТЬ РОБОТИ

Для Генічеська туристичний сезон — це дуже суттєва частина економіки міста, яка дає людям можливість заробити грошей на весь рік. Відсутність сезону ставить під загрозу подальше виживання значної частини населення регіону.

«Точно можна сказати, що курортного сезону в Приазов'ї не буде. Та і як його проводити? Якщо кожен над Генічеськом пролітаєтиме гвинтокрилі та літаки? Тому підприємці не готуються до сезону. І я взагалі буде розвиватися регіон, наразі мені не дуже зрозуміло», — каже чоловік.

Із роботою ситуація не краща, до-дає він. Роботи немає, підприємства не працюють. Більшість населення перебувається невеличкими підробітками.

«З роботою все дуже погано. Майже всі місцеві підприємства, яких і так було не дуже багато, зараз не працюють. На полях роботи також немає. Фермери не мають великого бажання співпрацювати з окупантами. І більшість людей живуть на залишки коштів або на пенсію», — пояснив генічанин.

Ютіо. Тобто, витратити гроші з картки взагалі неможливо», — пояснив чоловік.

ПРОБЛЕМИ З МОБІЛЬНИМ ЗВ'ЯЗКОМ

Мобільний зв'язок у Генічеську відсутній із 30 травня, тоді ж почалися проблеми з інтернетом. Окупантія «місцева влада» стверджує, що «зв'язок відключили українські мобільні оператори». Единим способом отримати інформацію і поспілкуватися з родичами та друзями з підконтрольних владі України територій залишаються місцеві інтернет-провайдери.

«Український мобільний зв'язок відсутній, окупанти хочуть, щоб ми переходили на російських операторів, навіть сім-карти почали продавати. Інтернет є тільки, якщо встановити VPN. Поки що так отримуємо якусь свіжу інформацію, новини, а іншого способу немає. Без VPN не працює Facebook, Instagram і деякі банківські

З огляду на бойові дії і окупацію Росією частини півдня України редакція не може отримати офіційного підтвердження про озвучені свідчення чи незалежно їх перевірити.

Автор: Дмитро Шеремет

Фото: Дмитро Шеремет

Джерело: «Радіо Свобода» (<https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-pryazovuya-henichesk-okupatsiya-rosiyi/31891298.html>).

Юрій Ситник,
Львів
«Сурма»

«СТРАТЕГІЯ БЕЗ ТАКТИКИ — ЦЕ НАЙПОВІЛЬНІШИЙ ШЛЯХ ДО ПЕРЕМОГИ. ТАКТИКА БЕЗ СТРАТЕГІЇ — ЦЕ ПРОСТО МЕТУШНЯ ПЕРЕД

ПОРАЗКОЮ»

СУНЬ ЦЗІ, ДАВНЬОНАЙСЬКИЙ СТРАТЕГ Й МИСЛИТЕЛЬ (543-495 РР. ДО Р. ХР.)

Чи є в Україні стратегія? Видеться, що немає, адже кожна стратегія передбачає візію так званого «ідеального майбутнього», акцентованої тими, для кого воно планується.

Давайте поглянемо на кілька державних стратегічних документів України. Один із них відомий під назвою «Національна економічна стратегія на період до 2030 року», затверджений постановою Кабміну від 3 березня 2021 р. № 179, який жодним чином не можна вважати стратегією держави з огляду на три речі:

1. Самим текстом постанови зазначено, що «заходи щодо реалізації визначених Стратегією шляхів досягнення стратегічних цілей і відповідних завдань державної економічної політики включаються до планів діяльності Кабінету Міністрів України». Тобто йдеться про стратегію державної економічної політики, а не держави як такої.

2. Державна економічна політика, навіть якщо її ототожнити з державою, жодним чином не охоплює інші аспекти останньої.

3. Стратегія передбачає досягнення мети. Мета, визначена цим документом, а саме «створення можливостей для українців як громадян, українців як підприємців та інвесторів» видається дуже розмитою і не конкретно.

Децю близька до поняття стратегії Державна Стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 рр., яка є «основним планувальним докуметом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах у інтересах людини, єдності держави, стального розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколошнього природного середовища та стального використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців».

За задумом, Стратегія регіонального розвитку «визначає генераль-

Концептуальне майбутнє України

ний вектор сталого розвитку регіонів та розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року». Здавалося б — саме те! Але тут слід зауважити, що поява цієї Стратегії обумовила закінчення терміну дії попередньої, затвердженоС березня 2014 р. та розрахованої на період до 2020-го, в якій було зазначено, що документ приймається «з урахуванням впливу таких світових тенденцій просторового розвитку, яких не уникнуть Україні»:

- урбанізація, депопуляція села, зміна системи розселення;
- загальна відкрітість світу щодо руху робочої сили, що впливає на відтік за межі країни як найбільш інтелектуальних, так і найменш кваліфікованих робочих кадрів;
- фінансово-економічна криза, обмеженість ресурсів (насамперед водних), зростання світової потреби у продовольстві, орієнтація на території, які є найбільшими виробниками продовольства».

Ця «приреченість» формулювання «не уникнути» видається вельми дивною, оскільки стратегії розробляються, зокрема, для запобігання негативних сценаріїв. Наприклад, у документі під назвою «Спільна аграрна політика ЄС до 2020 р.: продукти харчування, природні ресурси і сільські території — майбутні завдання» було окреслено три цілі аграрної політики на 2014–2020 pp.: життезадатне виробництво продовольства; стало використання природних ресурсів і пом'якшення наслідків зміни клімату; збалансований територіальний розвиток.

Останній передбачає розвиток насамперед сільської місцевості. Бюджет, який виділила САП ЄС на програму

2014–2020 pp. становив 386,9 млрд євро, з яких 89,9 млрд — це кошти на заходи сільського розвитку!

Як бачимо, Європа, на яку так публічно орієнтується українська влада, виділяє значні кошти на підтримку села, а не мириться з його депопуляцією!

Натомість наші «стратегії», замість протидіяти зазначенним негативним тенденціям, приймають їх, як даність. Ба більше, зазначаючи у новій Стратегії регіонального розвитку, що «не відбулося реальна конвертація нових можливостей для розвитку територіальних громад та регіонів у кращу якість життя люди нині незалежно від місця її проживання», її творці стверджують, що «реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на засадах децентралізації, яка успішно реалізується з 2015 року, створила нові можливості для розвитку територіальних громад», а «бюджетна децентралізація спричинила суттєвий перерозподіл бюджетних ресурсів на користь місцевого самоврядування». Ці твердження є глибоко маніпулятивні. Наприклад, із 73 так званих територіальних громад Львівщини, низка яких, до речі, створена з порушенням Конституції України та Європейської хартії місцевого самоврядування через недотримання принципу «добровільності», у 2021 році лише 8 були фінансово спроможними!

Зрештою, про якість наших стратегічних документів можна судити по безпековій сфері. Стратегія національної безпеки України — це документ, прийняття якого передбачене Законом України «Про національну

безпеку України» від 21 червня 2018 року, на четвертому році війни з Москвою (автор, заради історичної справедливості, саметає називатиме державу зі викреною назвою «росія», походною від Русі), війни, названої АТО, а згодом ООС. Цей документ мав визначати «актуальні загрози національний безпеці України та відповідні цілі, завдання, механізми захисту національних інтересів України» як «основу для планування і реалізації державної політики у сфері національної безпеки».

У Стратегії національної безпеки України, затверджені Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020, серед пріоритетів зазначено «відновлення територіальної цілісності у межах міжнародно визнаного державного кордону України», а серед загроз національний безпеці названо «збереження загроз військового вторгнення» Москвою. Що було конкретно зроблено для реалізації цих пріоритетів і заради уникнення загроз? За результатами можна стверджувати, що нічого насправді ефективного.

Тут слід зауважити, що будь-яка стратегія без аналізу та звіту про її виконання є лише папірцем! Жодного аналізу та висновків щодо виконання згаданих автором Стратегії німає. Натомість одні стратегічні документи замінюються іншими, часто гіршої якості. Наприклад, 16 лютого 2022 р., за тиждень до московського вторгнення, про яке іноземні розвідки та керівники держав, включно з президентом США Байденом, попредждали нашу владу ще за кілька місяців, з'являється Стратегія забезпечення державної (!) безпеки, підпи-

сана Керівником Офісу Президента України А. Єрмаком. Ознайомившись із текстом документа, ви не знайдете там жодного слова про можливе повномасштабне вторгнення московитських військ і про заходи щодо протидії цьому. Вже для багатьох очевидному, сценарію.

Чи є в Україні стратегія щодо війни з Москвою? Ні, на жаль немає, тому що ... немає війни! Адже в Конституції України чітко розмежовано поняття «війни» та «воєнного стану». Відтак, зі сторони Москви, за лукавим визначенням кремлівських ідеологів, відбувається якася «спецоперація по демілітаризації та денацифікації України», а зі сторони України – противдія «військовій агресії». Якщо немає війни, то відсутня й її стратегія.

А тепер давайте ще раз прочитаємо висловлювання Сунь Цзи, винесене в епіграф цієї публікації...

Критикуючи – пропонуй, чи не так? Але, перш ніж пропонувати вирішення проблеми відсутності у держави Україна власної стратегії, що неминуче робить її заручником стратегії чужинецьких, потрібно заініціювати діякі позитивні аспекти.

Розкритикувавши державну Стратегію регіонального розвитку на

2021-2027 рр., все ж таки варто відзначити і певний позитив цього документу, що полягає у появі відповідних обласних стратегій. Працюючи над містобудівною концепцією «Великий Львів», опублікованою у форматі книги восени 2022 року, ми вивчали відповідну Стратегію розвитку Львівської області, в якій, на відміну від «загальноукраїнського» документа, комплексно та доволі конкретно прописано бачення розвитку регіону в контексті людського ресурсу (освіта, охорона здоров'я, культура тощо), економіки, інновацій, інфраструктури, екології та інших сфер життєстійкості – концепції, що сьогодні виходить на перший план, оскільки про жден сталій розвиток вже говорити не доводиться.

З огляду на те, що повномасштабне збройне вторгнення московитів миттєво зруйнувало всі регіональні стратегії, оскільки останні були орієнтовані саме на сталій розвиток в умовах певної стабільності, надзвичайно гостро постало питання візії майбутнього та орієнтирів, за якими ми могли би звіряти вірність обраного шляху. Тому сьогодні доцільно говорити про концептуальний підхід.

Концепція, за визначенням, – це система поглядів на те чи інше явище

чи процес, і водночас спосіб їхнього розуміння й тлумачення; провідна ідея теорії, головний задум або принцип різних видів діяльності.

На останньому засіданні клубу «Великий Львів», де зі співавторами одноіменної концепції та її симпатиками обговорююмо різні проблеми й аспекти сучасності, ми проаналізували окремі положення та тези робочої версії Концепції соціально-економічної адаптації Львівщини до умов воєнного стану і стратегічних напрямів економічного відродження на післявоєнний період.

Незважаючи на дялкі зауваження щодо структури документу та визначених ним пріоритетів, саме такий концептуальний підхід, під час тотальної нестабільності та ризиків, вбачається найбільш ефективним у часі війни, а відтак невизначеності. У робочій версії Концепції зазначено:

«Війна стала масштабним структурним шоком як для економіки України, так і для кожного регіону держави. Неможливо спрогнозувати термін і наслідки військової агресії, водночас стратегічні цілі держави й окремих регіонів потребують корегування відповідно до умов воєнного часу і післявоєнної віdbudови».

Не розкриваючи деталі документу, слід наголосити на правильності підходу, який полягає у наступному: класифікації та визначення місця кожної області у «воєнній» системі координат; формулюванні завдань регіону, з огляду на таке позицювання та динаміку змін; концептуальному баченні економічної адаптації у воєнний період і післявоєнному відновленні економіки; проблемно-орієнтованому аналізі; забезпеченням життєстійкості тощо.

Якщо кожна область концептуально адаптує свої стратегії до воєнних реалій, як це намагаються зробити автори львівської Концепції, такі на практикання можна покласти в основу нової (реальної!) стратегії України. Основна відмінність і перевага концептуального підходу до регіонального «стратеготворення», у порівнянні з довоєнним, полягає в тому, що областям (зокрема частково чи повністю окупованим) не буде «накидатися» зверху невідомо ким сформована візія проблем і шляхів їхнього вирішення. Натомість, центральна влада отримає бачення ситуації з середини, що дасть їй змогу змоделювати концептуальне майбутнє України, в якому буде не лише перемога над ворогом, а й наступний розквіт держави!

Французький легіонер: «Всі останні операції, навіть в Афганістані, у порівнянні з війною в Україні – це дитячий садочок»

*Добровольці «Ракета» (ліворуч) і «Марков» (праворуч).
(Фото: Роман Малка/Український тиждень)*

рення Іноземного легіону в Україні. Тоді, очевидно, виникло таке непорозуміння: мовляв, французький Іноземний легіон начебто зайджатиме з операцією в Україну. Але такого не буде. Таке взагалі неможливо було б зробити.

— Чи доцільно створити в Україні на постійній основі таку структуру, як французький Іноземний легіон?

«Ракета»: — Не зв'язану із ЗСУ, але як окремий механізм більш пов'язаний з армією — звичайно. Це було б дуже доцільно. Тому що це збільшить кількість іноземних спеціалістів, які воюватимуть за нашу країну і зміцнить структуру нашої армії. Як на мене, це було б чудово. У принципі, такий проект вже запущено і я маю надію, що він буде розвиватися й не

заглохне із закінченням війни. Якщо це можна буде продовжити, це буде тільки на користь державі.

— Чи багато іноземців за вашими даними чи спостереженнями прихіда із закордону аби нам допомогти?

«Ракета»: — В нашій невеличкій групі із нами прихідє один европеєць. Він також з Іноземного легіону, ми служили раніше разом. Це було його рішення й бажання, ніхто його сюди не тягнув. Також ми працювали з різними групами, в складі яких були американці, грузини, канадці, ті ж таки французи. Тобто ми особисто знаємо чоловіків двадцять.

— Хто ці люди? Ті, які люблять війну, чи хочуть допомогти українцям з ідейних міркувань? Що їх мотивує їхати сюди?

«Марков»: — Я думаю, все так, як ви кажете. Це люди, які якусь значну частину свого життя займаюся війною, армією і, можливо, брали участь в якихось конфліктах. Але зараз у них з'явилася така можливість побачити справжню війну — таку, якою вона була під час Другої світової. Тому що всі останні операції, навіть в

СПЕЦІАЛЬНА ПРОГРАМА **ДЛЯ ІММІГРАНТІВ З УКРАЇНИ**

РАЗОМ МИ СИЛЬНІ

- ВІДКРИТТЯ РАХУНКІВ ЗА УКРАЇНСЬКИМ ЗАКОРДОННИМ ПАСПОРТОМ
- ТА БАГАТО ІНШИХ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ
- ДІЗНАЙТЕСЯ БІЛЬШЕ ПРО ПЕРЕВАГИ КРЕДИТНИХ СПІЛОК ТА УСІ НАШІ ПОСЛУГИ

Детальні роз'яснення

МИ ДОПОМОЖЕМО ВАМ РОЗПОЧАТИ ВАШУ
ФІНАНСОВУ ІСТОРІЮ В США

selfreliance.com

888-222-8571

NCUA

Детальні роз'яснення українською мовою за телефоном:
888-222-8571 або завітайте до будь-якої найближчої до вас філії.

📍 **Home Office:** 2332 W. Chicago Ave.,
Chicago IL 60622, 773-328-7500

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656	773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067	847-359-5911
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108	630-307-0079
734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106	973-373-7839
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306	201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981	973-887-2776
26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091	586-757-1980
11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212	313-366-0055
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322	248-487-0330

Анатолій
Якименко,
Вінниця
«Сурма»

Iдея відмовиться від ідеї також є ідеєю, а нові соціальні утопії приховані під масками доктрин, концептів, ініціатив чи трендів свідчать про те, що ідеї не зникають з нашого життя, а це означає, що так само зберігають небезпеку помилок, трагедій і простого обману. Спроба постмодерну відмовиться від великої ідеї виходить зі свідомого небажання сприйняття витоків та намірів ідеї.

Ідея витікає з індивідуального і походить із сумління людини. Тільки так можливий збіг із замислом Творця. Сумлінність ідеї перевіряється колективним сприйняттям її на емоційно-чуттевому рівні, те, що називається серцями тисяч та мільйонів. Це і є демократія. Демократія – це не народження ідеї масами і тим більше це не сума думок чи бажань великої кількості людей. Маси не створюють ідеї, тому що колективне сумління придатне лише перевіряти ідеї на трансцендентність.

Демонізувавши харизму лідера і наділивши правом на «ідеї» всіх, Західна цивілізація пішла манівцями постмодерну. Постмодерн відповідальний за знеособлене управління групою осіб, які власні приховані задуми просувають за допомогою права на висловлення думки будь-коли і будь-ким, що сьогодні чому називається демократією. Наприклад, ми не знаємо звідки взялася і хто конкретно висунув ідею ринку землі в Україні. З цією ідеєю жодна політична сила не йшла на вибори, але раптом парламентська більшість демонструє небачену впертість на забезпечення реалізації права громадян на продаж земельного паю. Громадян ніхто не чув і не бачив на вуличних акціях протесту як до виборів, так і після, але ці громадян раптово висловилися на телекамеру чи на круглих столах проведених в аукорат перед ухваленням відповідного закону. Тобто немає ідеї ринку землі, немає авторів ідеї. Є лише бажання «простих громадян», і це бажання представляється нам як колективне сумління, що висунуло нову ідею.

Аналогічну картину ми спостерігаємо з примусовим цепленням та постійними лоукдаунами – коли ідея колективної безлеки не має авторства, але вона вперто і брутално реалізується, демонтуючи, ні багато ні мало, основи цивілізації.

Доктрина інклузивного капіталізму Клауса Шваба та ініціатива Маріани Мацкукато інклузивного зростання чи підприємницької держави спря-

Форум у Давосі-2022: український погляд

мовані на подолання кризи капіталізму сформовані в надрах Давосу так само мало мають спільнотого з ідеями, оскільки всі ці люди говорять не те, що відчуває серце, але те, що прорахував розум і за що платить. Загалом ініціатива Шваба мала б називатися утилізаційним капіталізмом, тому що її – відібрата капітал у незапланованих бенефіціарів глобалізації.

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ

Капіталу для підтримання норми прибутку, стійкості і стійкості була потрібна «ідея». Такою ідеєю (технологією) стала глобалізація – процес всесвітньої економічної, політичної, культурної інтеграції та універсалізації. Фактично технологія глобалізації замінила промислові інновації. Останні ввів модерн, віра у розум та науковоцентристичність, якби парадоксально це не звучало. Річ у тому, що інновація передує винахід, в основі якого лежить інтуїція. Атеїзм та агностичизм модерну поступово вбивали трансцендентні, а з ним й інтуїцію. В результаті капіталізм остаточно став екстенсивним та ресурсозалежним.

Одним із основних ресурсів глобалізації стала дешева робоча сила. Однак на відміну від нафти та газу, підкорювання за дешевими працівниками мало серйозну побічну дію для капіталу, причім, куди небезпечніші, ніж фіатні гроші та споживче кредитування. Ідея про вимушене постачання технологій, засобів виробництва та підвищення освітнього рівня країн інтегрованих у світові економічні процеси. Ресурси, основані на людській бідності, неосвіченості, приреченості з одного боку вичерпувалися, з іншого – створили конкуренцію за природні ресурси. Приклад із Китаем є яскравим. Логічно, що за таких обставин може виникнути тільки одна «ідея»: всі, хто випадково покраїв свої матеріальні статки в епоху глобальної економіки, мають включити до своїх витрат утримання бідних. У цьому є суть інклузивного

капіталізму. Інклузія точно не поширюється на засновників доктрини.

COVID-19

Кatalізатором перегляду глобалістичного «консенсусу» стала пандемія. З'ясувалося, що інтегрованість та уніфікація – це взаємозалежність, але не взаємовиручка і практоре це все лише в економіці та й те в односторонньому напрямку. Якщо німцям потрібно віддати маски та кисневі концентратори італійцям, то тоді світ кожен стає сам за себе.

Мабуть, для того, щоб якось уникнути незручних запитань та приховати першопочаткові наміри глобалізації – експлуатувати бідних під ширмою солідарності – оголошено кінець епохи глобалізму. Насправді глобалізм залишається, але для країн елітного клубу, і полягатиме у технологічній взаємointегрованості. Для другорядних країн відведена роль ресурсної бази для споживання.

ІНКЛЮЗИВНІСТЬ

Ідея інклузивності – центральна ідея постмодерну. Її мета – включення всього і всіх заради спорідненості. Спорідненість потрібна для досягнення миру та стійкості системи. Хиба європейської інклузивності у відмові від волі – здатності проявляти зусилля для відокремлення добра від зла. Це сталося після остаточної втрати елітами зв'язку з трансцендентним, що призвело до атрофії сумління. Логічним у такому випадку стала концепція множинності істини та тотального виключення.

Ідея включення активно пропагувалася в українському медійному просторі у місцевому контексті проросійськими політичними силами та експертами. Українцям пропонувалося не просто включити в себе російські наративи та чужі культурні зразки, а перемінати добро зі злом. Фактично йшлося про інклузивність компостної ями – коли створювалися умови гниття для перероблення людського та

творчого потенціалу у такий собі соціальний перегній, дуже потрібний, до речі, живлення інших народів. Ініціатива української делегації у Давосі розібрали Україну по регіонах для інтеграції її ресурсів у вертикально-інтегровані промислові кластери європейської індустрії є абсолютно логічною для чужорідних українців еліт, які представляють нас на подібного роду форумах. Україні насправді потрібна інклузивність, але інклузивність плавильного котла – коли енергія та ідея залишають потребне і придатне для виплавлення нового соціального зразку. Більш стійкого і більш якісного. Але цього не можливо досягнути без національних лідерів, ідея яких виходить із сумління.

ВИСНОВКИ

Форум у Давосі показав, що науковоцентристичність модерну дала початок капіталізму через винаходи та інновації, але постмодерн як продовження модерну звелі капіталізм до екстенсивної системи залежної від ресурсів заточеної на прибуток. Нейноваційний характер економіки не лише вичерпав ресурси, але і створив правильну людину загрозою суспільства й економіки. Доктрина інклузивного капіталізму Шваба є курсом на деградацію і дебілізацію людини, яка за задумом тримачів смислів має обнулити індивіда, з одного боку зробити його зручним для використання, а з іншого перевести його в початкову позицію для розвитку та зростання. Незгодні підлягатимуть соціальні маргіналізації та утилізації.

Все сказане дає підстави зробити висновок про необхідність перегляду прибутку як головного критерію ефективності використання капіталу чого не можна зробити в рамках фізикалистичного світогляду.

Про автора: Анатолій Якименко – маслитель, медичний експерт, автор youtube-каналу TRIGGER MMA (<https://bit.ly/3mLZ437>)

Перспективи бізнесу вантажоперевезень

Алла Лопаткіна, Чикаго.
Аналітична група Nortia Logistics
«Сурма»

Середній захід Сполучених Штатів Америки, як і саме місто Чикаго, завжди були важливими стратегічними транспортними вузлами. Саме тут розташовані сполучення всіх головних залізничних ліній і один із найбільших вантажних аеропортів світу. Чикаго також має одне з найбільших зосереджень транспортних компаній і дистрибуторських центрів, які обслуговують логістичну індустрію. Станом на початок 2021 р. в штаті Іллінойс налічувалося понад 50 000 транспортних фірм (без врахування тих, які мають представництва у штаті, але є зареєстрованими поза Іллінойсом), а у всій країні кількість перевізників становить вражаючі 1 893 569 компаній. Окрім того 2021-й був найврожайнішим щодо реєстрації нових перевізників по всіх Сполучених Штатах. Загалом у 2021 році було зареєстровано 109 340 транспортних фірм. Для порівняння: у 2018-му було зареєстровано 43 953 фірми, а у 2020-му — 59 538. Транспортна індустрія Сполучених Штатів щоденно перевозить близько 50 мільйонів тонн вантажів, вартість яких перевищує \$ 53 мільярди. Транспортний сегмент американської економіки завжди був привабливим вихідцям зі Східної Європи і, зокрема з України.

Чикаго є домівкою великої діаспори українців у Сполучених Штатах, тому, звісно, і кількість наших людей, які працюють у транспортній індустрії є пропорційно вищою, ніж в інших штатах чи регіонах США. У нашій рубриці ми спробуємо переглянути новини логістичної та транс-

портної індустрії, проаналізувати ситуацію на ринку, опираючись на історичні дані й аналіз фахівців із економічної аналітики, а також надати можливість малим і новим фірмам набути знання і розуміння індустрії, поділитись досвідом від наявних успішних перевізників, відповісти на запитання із залученням спеціалістів у галузях бухгалтерії, безпеки, страхування і фінансування.

Оглядаючись на останні декілька років від початку Коронавірусної пандемії наприкінці 2019 року, ми бачимо, що криза, яка досить сильно зашкодила іншим секторам економіки, надала транспортному сектору досить великий стимул, зокрема високі рейти оплат і значно підвищений попит на послуги. Ще в недалекому 2018-му транспортна індустрія перебувала в досить важкому стані з рекордними кількостями перевізників, які закрилися або оголосили банкрутство впродовж 18-го і 19-го років. Бум транспортних перевезень у 20-му та 21-му роках був кульмінацією поєднанням багатьох факторів, таких як порушення у звичайних імпортно-експортних відносинах, закриття або часткове захоплення багатьох виробництв, пересунення роздрібної торгівлі у цифровий простір із фізичних магазинів і торговельних центрів, а також дії американського уряду, які полегшили фінансування малих бізнесів, запровадивши «ковідні» позики і виплати.

У момент, коли вже здавалося, що пандемія позаду й економіка почне повергатися в більш стабільне русло, а ринок вантажоперевезень почне повільне сходження з пікових цін до більш обґрунтованих рівнів, ми стали свідками жахливої загарбницької війни зі сторони Росії. Шокові хвили цієї трагедії порушили і без того крихкий

баланс каналів постачання у світовій економіці, спричинили невпевненість на ринках і штовхнули світ в бік економічної рецесії і подальшої інфляції. Все більше аналітиків схиляються до того, що транспортні перевезення у найближчому майбутньому переживатимуть одну з найбільших криз останнього часу. Брак попиту на перевезення разом із високими цінами на паливо наймовірніше приведуть до різкого скорочення кількості як малих, так і великих перевізників. Особливо постраждають ті, чий бізнес базувався на так званих «Spot Rates». Тобто перевізники без гарантованих контрактів із виробниками або дистрибуторами і ті, в кого недостатні готівкові резерви і є великий обсяг кредитних заборгованостей.

Більшість компаний, створених у 2020-2021 роках є так званими мікрокомпаніями розміром до 6 вантажівок. Власники таких компаний здебільшого колишні водії і їхній стартовий капітал був отриманий за рахунок «Ковідних компенсацій» або інших форм скожого кредитування. Компанії розмірами від 1 до 6 вантажівок займають 70% загальної кількості перевізників на ринку Сполучених Штатів. На жаль, саме ці компанії піддаються найбільшому впливу в періоди економічного спаду.

Наразі аналітики транспортного ринку погоджуються в тому, що, незважаючи на спад цін на перевезення і перші ознаки перенасичення ринку фірмами перевізниками, ще зарано стверджувати з впевненістю чи ринок входить у рецесію, чи це всього-на-всього свого роду повітряна яма на шляху стабільного зросту. Наступні декілька місяців ми повинні уважно спостерігати за факторами, які будуть визначними щодо напрямку ринку і економіки загалом:

- замовлення на закупівлю і продаж нових тягачів категорії 8;
- міграція або навіть закриття мікропревізників у великий кількості;
- ціни на вживані тягачі і начепи;
- обсяги експорту вживаних траків.

Наступні декілька місяців дадуть нам чіткіше розуміння, в якому циклі ринку ми перебуваємо. Саме впродовж цього періоду компанії перевізники повинні визначитися з їхньою тактикою щодо потенційних змін у транспортному середовищі і підготуватись до майбутнього. На жаль, для малих компаній і фірм-попутків вибір буде невеликим, якщо ринок зміниться в негативну сторону:

- знайти притулок у більших компаніях і працювати як незалежні суб-контрактори;
- залишатися на ринку і працювати настільки довго, наскільки можливо;
- продати майно і влаштуватися водіями в інших перевізниках;
- повністю вийти з бізнесу.

Що можуть зробити невеликі перевізники щоб отримати їхні шанси на вживання і бути як найбільш приготованими до будь-яких змін в ринку? Деякими з найголовніших факторів у виживанні є збільшення готівкових резервів, покращення технічного стану свого обладнання, мінімалізація видатків і покращення ефективності роботи водночас з визначенням детальній коштовності бази операцій, тобто перевізник повинен чітко знати повний обсяг його видатків, пов'язаних із провадженням бізнесу. Саме цим факторам і складнощами з їхнім визначенням та імплементації ми присвятимо наступних видання нашої рубрики в газеті «Сурма».

БУДУЮЧІ НОВУ УКРАЇНУ, ВАЖЛИВО
НЕ ЗБУДУВАТИ ТУТ РОСІЙ.

Европомісія готова дати нам кошти, але в обмін на реформи та під суворим наглядом. Вочевидь не так уряд переможців уявляє собі відбудову... Давайте на секунду виринемо з океану патріотизму та спробуємо чесно відповісти на запитання: чи дійсно щось принципово зміниться у нашій державі після перемоги? Якщо ви переконані, що так, то ось вам іще одне: чому ж не було принципових змін ані після Помаранчевої революції, ані після Революції Гідності? Згуртованість, альтруїзм і прагнення єдиної суспільно значущої мети, вся ця «наша сила в єдності» дуже швидко розчиняються в буденості. Згуртованість змінюється кланівістю, альтруїзм — егоїзмом, і вже у кожного свого мета, особиста. Тому доволі дивним є невдоволення влади тим, що гроші нам даватимуть не просто так, а під суворим контролем і на жорстких умовах. Якщо чесно, то після десятиліття поваленої та безкарної корупції, при таких судовій владі та правоохоронній системі, які абсолютно дискредитували себе, довіри до нас небагато. Так, ми всіх здивували, змусили про себе говорити і захоплюватися нами. Так, президент проявив сміливість і мужність, але це не торкнулося ротацій у його команді. Натомість ті, хто виділяє нам гроші, добре знають, що до воєнних звитяг Україна в основному славилася корупцією. Тож цілком зрозуміле бажання Європомісії виділяти кошти на відбудову України порційно, в обмін на реформи, по 500 мільйонів за раз і не більше, водночас прив'язуючи наступні транші до виконання попередніх завдань. Незрозуміло тільки, як ми із цим впораємося. Згадайте виконання будь-якої угоди про підтримку з МВФ, де фінансування виділяється за аналогічним принципом. Для нас виклик просто виконати угоду. Ми беремо перший транш (бо це найпростіше), потім шантажем чи слізозами вичавлюємо з МВФ другий транш, а як почастити, то це й третій, і все. Підписуємо нову угоду, бо строки старої завершилися. Не знаю, чи рейтингує МВФ країни за обсягами сплаченої комісії за неотримані транші, але ми у такому рейтингу були б лідерами. У самій же країні цей час завжди точилася непроста, часом на межі здорового глазду, дискусія про рівень зовнішнього управління. Вікрай рідко хтось справді розуміє, що пункти в меморандумах — це процес перемовин, і часто ми самі ж туди вписуємо щось, навіть не прикинувші, чи здатні це «щось» виконати. Ні, тут більшість впевнена, що очільники міжнародних фінансових організацій ночами не сплять, хочуть керувати Україною,

сповільнити її розвиток, перетворювати на сировинний придаток, красти її землю, людей тощо. Коротше, суцільна глобальна змова проти нас. Насправді, якби не вкрай низька ефективність нашого управлінського апарату вкупу із надзвичайно високими корупційними ризиками, про жодне зовнішнє управління не йшлося б николи. Та й будемо відверті, не Сорос зробив із нас слабозвязані сировинний придаток. А люди, що дають нам гроші (і це їхнє право), елементарно не впевнені, що ці гроші використають за призначенням або ж узагалі використають (є ж і такі у нас приклади).

Не випадково країни-донори більш прихильні до ідеї співпраці із місцевою владою, а не з центральною. Вони розуміють, що проконтролювати кошти, що стикаються в один величезний котел, значно важче, ніж фінансування, виділене на відбудову міста чи області. Для нас такий варіант також був би ідеальним, але з інших причин. Поставивши у пряму фінансову залежність від центральної влади всю країну, ми ризикуємо відбудувати тут не нову Україну, а нинішню Росію, де лише центральна влада вирішує, яким бізнесам жити, а яким помирати, де відлягністі місцевих лідерів до вождя направу залежить розвиток цілих регіонів, де медіа або на службі у царя, або у вигнанні та же брацтві. Не для того ми воюємо з РФ, щоб на неї перетворитися. На жаль, акумулювання величезних грошей на відбудову на рівні ОП — значний ризик саме цього сценарію. Утім, згадаймо, з чого починалися всі спільні наших урядовців про майбутнє відновлення: ми маємо самі вирішувати, самі розпоряджатися грошима, нам потрібні гроші направу в бюджет і якомога більше, а контролю давайте поменше. Одразу видно, що люди собі навіть уявити не можуть ті 500 млрд

евро, у які оцінила нашу відбудову Європомісія. Із довоєнним бюджетом ми могли б на ці гроші жити 15 років. Тож цілком логічно, що власники цих грошей хочуть їх контролювати. Наш герой з боротьбою з РФ нічого не змінив: нам не довіряють, і це виправдано. Бо поки одні перемагають і на передовій, і в тилах, інші не дочекаються, коли вже на тій перемозі можна нажитися. Плані відновлення України кинулися писати всі, хто має руки. Нацрадою відновлення опікуються особисто Єрмак — заслужений економіст України. У групи експертів при Нацраді набрали півтори тисячі (і це не поетичне перебільшення) осіб. Ну щоб розмити відповідальність за непрощання максимально. Ці 23 робочі групи з реформуванням всього на світі — відповідь на слова Ursuli фон дер Ляєн про те, що нам треба зосередитися на адміністративній спроможності, боротьбі з корупцією, незалежності судової системи та верховенстві закону. Відразу видно, що зосередилися та довели адміністративну спроможність. Готовуватиме наш експертний батальйон комплексний План відновлення від наслідків війни. При цьому Офіс президента вже місяць як видав на-гора свій План економічного відновлення України. А Мінекономрозвитку свій. І не лише вони. Але ж то були не комплексні плани, а тепер буде комплексний. І якісний, як і все, що робить натовп ноунеймів. У групі з розвитку фінансових ринків там, наприклад, фінансист із світовим ім'ям — Микола Тищенко. При цьому жоден із творів нової України й досі не знайшов часу ані на осмислення основних причин, які не давали нашій економіці розвиватися до війни, ані на формування моделі тієї економіки, яка дозволила б нам вибратися не просто із післявоєнних зліднів, а й із групи країн, що розвиваються. Бо можна, з одного

боку, витратити сотні мільярдів євро на відбудову інфраструктури, давши досвідченим «великим будівельникам» напіляти на цьому десятки мільярдів, а з іншого — розбити якісні регіональні інвестиційні проекти та покласти частину відбудови інфраструктури на плечі інвесторів, одночасно і відновлюючи, і розвиваючи населені пункти. Можна влити десятки мільярдів у розбудову індустриальних парків, а можна масштабувати концепцію на рівень держави і забезпечити привабливі умови роботи не в окремих ареалах існування, а у всій країні. Можна вливати фінансування у «приоритетні галузі економіки», підрощуючи нових олігархів і підтримуючи наш сиропинний курс розвитку, а можна, нарешті, змінити пріоритети, надаючи підтримку виключно високотехнологічним виробникам товарів із високою доданою вартістю і високим рівнем локалізації. Можна сплатити мільярди на програми, плани, стратегії (потрібне підкреслити) повернення мігрантів, а можна зосередитися на створенні фінансових інвестиційних інструментів для них, а робочу силу залигти із третіх країн. Загалом, можна нарешті створити здоровий фінсектор із нормальними біржами, адекватним регулятором, широким набором інструментів, власним арбітражем, а можна покластися на Тищенка і отримати «котлету». Та хоч би на який шлях ми стали, фон дер Ляєн має рацію: без якісної реформи судової та правоохоронної систем, без реформи Антимонопольного комітету ми зайдемо в глухий кут. Пів трилійона євро — великі гроші, але, по-перше, сума залежатиме від нашої виправності, а по-друге, все одно буде розтягнута на десять років. З огляду на наш попередній досвід нам чверть століття знадобиться для їхнього освоєння. Тож варто будувати країну, в яку захочуть вкладати кошти

не лише політики, а й бізнесмени. А у нас і раніше з інвесторами було не дуже через корупцію у владі та судах, а тепер до цих ризиків додається ще й перманентна воєнна загроза та всі ризики, пов'язані із втратою половини ВВП. І теоретично ми могли би бути цікавими як територія потенційного швидкого зростання будь-чого, але ми маємо гарантувати їм безпеку, не лише фізичну, але й фінансову. У нас же досі «рештки» на всіх рівнях. Починаючи з магазів, які продають «гуманітарні» броні, та митниці, де після скасування мита «справжні патріоти» почали брати собі в кишеню по 1000 баксів за контейнер, і закінчуючи ОП, де вже давно поділили, хто які «потоки відновлення» очолить. Тому так, трохи зовнішнього управління і дірбка європейської бюрократії нам не завадять. При цьому ми маємо все ж концептуально визначитися із вектором нашого розвитку і не сліпо погоджуватися на перші-ліпші рецепти, а чітко зрозуміти, які реформи (крім судової, правоохоронної та антимонопольної) нам дійсно потрібні передусім. А ще не зайве звузити число відповідальних за успішність цієї співпраці на сотні мільярдів. І якщо настільки незамінний Ермак, то хай буде Ермак, але він один. Щоб точно знати, на кому вся відповідальність. Бо ми пам'ятаємо, як з роками зростала кількість підписів під меморандумами з МВФ (там скоро вже керівники департаментів будуть підмахувати), і відповідальних за провали вже не знайти. Кого про що не спитай, у відповідь почуєш: «Ми свою частину виконали, це все вони...». Ми маємо точно знати, хто персонально відповідає за цю співпрацю, бо за всіх позитивів обміну грошей на реформи це довгий і складний шлях, на якому важко тримати темп і дуже легко скотитися в окозамілювання. Згадаймо, скільки всякою законодавчого мотлохи ми наприймали, прикриваючись вимогами МВФ. Так то були кітчики порівняно з тим, що на нас чекає. Так, у перспективі та при грамотному кураторстві ми дійсно можемо і корисні реформи здійснити, і безпрецедентний обсяг грошей на відновлення отримати. Єврокомісія говорить, що основний принцип, за яким виділятимуться кошти, — зроби краще, ніж було. Ми широко сподіваємося, що принаймні тут, в Україні, є розуміння, що планка якості майбутніх змін має бути значно вищою, ніж наше «було».

Автор: Юлія Самаєва

Джерело: ZN.UA (<https://zn.ua/ukr/macrolevel/veliki-hroshi-i-shchebilshij-klopit.html>)

НАСКІЛЬКИ ПОТУЖНИМ ПОШТОВОХОМ ДО ЗМІН СТАНЕ ПОТОЧНА КРИЗА?

Oприлюднені нещодавно дані щодо товарної та географічної структури української зовнішньої торгівлі у квітні стали промовистою ілюстрацією того, яку ціну вітчизняна економіка платить за попередні десятиліття сировинної деформації. Найбільші втрати виявилися саме у виробників продукції з найменшою доданою вартістю та рівнем переробки. І причина не стільки в тому, що заблоковано традиційний морський маршрут сировинного експорту, як у тому, що для збуту сировини набагато більше значення мають витрати на транспортування до споживача. Адже тонна продукції коштує незрівнянно менше, аніж у виробів із більшою доданою вартістю, тож зміна транспортує суттєво знижує доцільність її виробництва.

Дедалі виразнішим стає й інший факт, на який “Тиждень” неодноразово звертає увагу до війни: потреба в нашій сировині, особливо продовольстві, у світі аж ніяк не менша, аніж потреба України у її збуті. Не дарма коло країн, які активно переймаються відновленням вивезення продовольства з України, уже набагато ширше від тих, які підтримують нашу державу в умовах російської агресії. Окрім західних держав та міжнародних організацій, до віршения цього питання долучились і арабські країни, і Китай, МЗС якого закликало до припинення бойових дій для безперешкодного відновлення аграрного експорту. А це свідчить, що політика більш рішучого захисту внутрішнього ринку промислової продукції та/або узaleжнення доступу до нього виробників з інших держав з аналогічним відкриттям іхніх ринків для українських готових виробів — не лише можлива, а й критично необхідна умова розвитку вітчизняної економіки після війни.

МІЖ ЄВРОПОЮ ТА АЗІЄЮ

Після короткочасного позитивного балансу зовнішньої торгівлі в березні, коли на тлі первинного шоку від війни експорт з України на \$0,9 млрд перевищив імпорт, у квітні розпочалося повернення до її традиційного дефіциту. Закупівлі закордоном, попри обмеження на некритичний імпорт, перевищили продажі української продукції на \$0,2 млрд. І стрімко знецінення гривні, яке триває, свідчить, що в травні цей показник буде ще більшим. І не через наростання проблем з експортом (він навіть зрос на символічні 0,8% порівняно з березневим — до \$2,67 млрд), а внаслідок більш стрімкого зростання імпорту (на 63,3% порівняно з берез-нем — до \$2,87 млрд).

Як війна вплинула на зовнішню торговлю України

Причому найбільш красномовна тут ситуація у торгівлі з країнами Азії, з якою, особливо її східною частиною, до війни ми мали вкрай невигідну, фактично колоніальну структуру двосторонньої торгівлі. Україна постачала майже виключно сировину, тоді як звідти надходила промислові продукції з високою доданою вартістю. І абсолютно домінувала продукція машинобудування.

В умовах війни наш експорт до Азії стрімко обвалився (у квітні 2022-го до \$0,2 млрд проти \$1,9 млрд минулого року). Причому майже 30% із цих обсягів (\$57,6 млн) становили постачання до двох чорноморських сусідів України — Туреччини та Грузії. Натомість до Китаю реалізація української продукції зменшилася взагалі мало не у 20 разів (до \$43,5 млн порівняно із \$840,2 млн рік тому), до Індії — майже в 7 разів (\$29,3 млн проти \$199,2 млн відповідно).

Проте імпорт готової продукції звідти до України зменшився зaledве у 1,5–2 рази, пропорційно до зменшення ввозу товарів загалом. Наприклад, із Китаю — з \$650 млн до \$330 млн, з Туреччини — з \$227,5 млн до \$130 млн, з Індії — з \$74,3 млн до \$51,5 млн, з Кореї — з \$53,9 млн до \$31 млн. Загалом із країн Азії у квітні надійшло продукції на \$0,66 млрд порівняно із \$1,3 млрд за цей самий час торік. Левону частку та ж завжди постачали морем, однак у випадку готової промислової продукції зміна логістичних ланцюжків через європейські порти й далі залиничним чи автомобільним транспортом відбувається набагато швидше.

Натомість основним ринком збуту українських товарів у квітні стали країни ЄС та інші європейські держави, які до Союзу не належать. На тлі

ПРОДОВЖЕННЯ / С. 22

- Frameless Showers
- Framed & Sliding Glass Enclosures
- Reverse Painted Glass Kitchen Backsplashes
- Glass Enclosed Wine Cellars
- Glass Railings
- Mirrors & Glass Designs

Art Stass, Inc.

1024 North Ave
Des Plaines, 60016
Phone: 847-341-2777

Fax: 847-635-1573
E-mail: zory@artstass.com
www.artstass.com

Надія Красоткіна,
Ковель
«Сурма»

Батьки і діти

Найбільше щастя для батьків – це їхні діти. Усміхнені личка сина та донечки, веселі очі, радість, нові відкриття, запальні ігри... І серце батька та матері наповнюється щастям, радістю і гордістю за свою дитину. Заради дітей ми готові на все. Батьки їх вчать, виховують, хочуть виростити своїх дітей щасливими, мудрими, добрими, світлими і успішними. І від того, якими ми виховаемо своїх дітей, залежить їхнє та й наше майбутнє. І, на перший погляд, це все просто й усім зрозуміло. Але тут треба докласти величезних зусиль, адже виховання – це важка, постійна робота без вихідних і відпусток. А часто втому не дає можливості посидіти з дитиною за книжкою чи грою, або просто лінів, які іноді нападає, чи серце не лежить до цього... Дитина підходить, щоб поспілкуватися, а батьки зайняті своїми справами і відсидають від себе дитя. Син чи донька просить маму і тата на прогулянку в ліс чи в парк, а їм ніколи, вони йдуть на застілля... Та, запам'ятайте, щоб виростити щасливих, здорових, добрих і успішних дітей, треба докласти багато зусиль, мудрості, терпіння, любові, старання і широти, а іноді принести в жертву свої справи й інтереси та побуди з дітьми. І навіть тоді, діти виростають не зовсім такі, якими б ми хотіли їх бачити. Бо вони часто краша бачать наші з вами дії, а не прислухаються до правильних слів. Тому їй поширене у нас таке прислів'я: «Які мама й тато, таке й дитя́тко» або «Який кущ, така й хворостина, які батьки, така й дитина»... Ось тут і виникають перші труднощі і непорозуміння між батьками і дітьми. А треба, щоб у сім'ї завжди було взаєморозуміння між дорослими і дітьми.

БАТЬКИ І ДІТИ – ЦЕ ЛЮБОВ І СЛЬОЗИ,
ЦЕ ВІЧНЕ ЩАСТЯ І ОДВІЧНИЙ БІЛЬ.
ЦЕ – СОНЦЕ І ТЕПЛО, СНІГИ Й МОРОЗИ,
МЕД НА ВУСТА Й НА ВІЧНІ РАНИ СІЛЬ.
ЯК НА ТРОЯНДІ – КОЛЮЧКИ І КВІТИ,
ТАК І В ЖИТІ Є РАДІСТЬ І ПЕЧАЛЬ.
ВІСКОВІ МРІЇ Й ДУЖЕ РІЗНІ ДІТИ...
ЧОМУСЬ ТАКЕ ТРАПЛЯЄТЬСЯ, НА ЖАЛЬ.
ВСІМ ХОЧЕТЬСЯ ВСЕ МАТИ В ІДЕАЛІ,
ПРИЧОМУ ВОДНОЧАС І БЕЗ ЗУСИЛЬ.
ЩОБ ЩАСТЯ БЕЗ ТРУДА І БЕЗ ПЕЧАЛІ
ПЛИВЛО САМЕ У РУКИ ЗВІДUSЛІ.
ТА У ЖИТІ ТАКОГО НЕ БУВАЄ
Й ЗАПАМ'ЯТАТИ ТРЕБА ЧИМОУ РІЧ:
ЗОРЯ ЩАСЛИВА ЛІШ ТОДІ ЗАСЯЄ,
ЯКЩО ТРУДИТЬСЯ БУДЕШ ДЕНЬ І НІЧ.
А ДІТИ – ЦЕ І ЩАСТЯ, І ТУРБОТА,
ВІДПОВІДальнІСТЬ І ТРИВОГА ТЕЖ.
БЕЗ ВІДПОЧИНКУ Й ВІХІДНИХ РОБОТ,
ЛЮБОВ ТАКА, ЯКА НЕ МАЕ МЕЖ!

Наш світ дуже швидко змінюється, наука лепити вперед і робити нові відкриття, змінюються погляди людей на все та й на саме життя... Але все ж незмінними залишаються одвічні людські цінності: доброта, людяність, милосердя, чуйність, щирість, щедрість й ота свята любов, яка робить

ЛЮБОВ ДО ДІТЕЙ

Любов батьків до власних дітей – найбільше диво, вона не має меж, безкрай. Але на все треба дивитися розумно. Іноді любов до дітей полягає у вседозволеності і виконанні батьками будь-яких дитячих забаганок. А це приводить до того, що дитина виростає капризною, неадекватною, бо звикає до того, що бажане має бути відразу й обов'язково в цю ж мить. Тому така любов не приносить для дитини нічого хорошого, бо виросте вона не доброю і не мудрою, не турботливою і уважною, а жорстокою, цинічною, а для дитини – це біда і батькам горе. Хоч вони люблять своє дитя безмежно і готові зірку зняти з неба, щоб воно було щасливе, а виходить зовсім напавка, калічать долю. Любити дітей треба! І не треба знімати зірки, хай вони сяють для всіх, але навчити дитину самій це робити для вас... Тому й виховувати треба так, щоб дитина розуміла змалечку, що добре, а що погано, що можна, а чого – ні, як себе поводити вдома і в громадських місцях... І тут слово відіграє визначальну роль. Дитину треба переконувати, вчити слухати, виконувати правила та розуміти заборони. І вже не пройде фраза:

«Підрoste, то зрозуміє». Якраз і не зрозуміє, а буде вимагати, всіма способами добиватися того, що хоче, і не реагуватиме вже на слова. То хіба це любов? Це вже скалічена доля дитини. І в подальшому житті вона буде вимагати, а не працювати, ображатиметься на весь світ і буде нещасною.

ЛЮБІТЬ СВОЕ ДИТЯ!

ЛЮБІТЬ БЕЗМЕЖНО,

УЧІТЬ, ХВАЛІТЬ, ПІДТРИМУЙТЕ ЗАВЖДИ.

В ДОРОСЛИЙ СВІТ ЗАВОДТЬ ОБЕРЕЖНО.

БО СВІТ СКЛАДНИЙ, БАГАТО В НІМ БІДИ.

І В СВІТІ ЦІМ ДИТИНА МУСИТЬ ЖИТИ

І ДОБРОЮ ТА МУДРОЮ РОСТИ.

БО У ЖИТТІ НЕ ЗАВЖДИ ЛІШЕ КВІТИ,

А Й КОЛЮЧКИ... ЇХ ТРЕБА ОБІЙТИ...

І найголовніше – це виховати дітей люблячи ми, навчити їх любити все і всіх навколо себе: своїх батьків, братіків і сестричок, вміти про них турбуватися, бути відчленними і добрими, допомагати в усьому. Щоб душа в дитині була легкою, як пташечка. І від любові? Це увага, повага, турбота, захист, терпіння...

ОБНІМІТЬ ДИТИНУ, ПРИГОРНІТЬ ДО СЕБЕ,

ПОДАРУЙТЕ КРИЛА, ЩОБ ЛЕТИЛА В НЕБО.

ЇЙ ЧИТАЙТЕ КАЗКУ, РОЗКАЖІТЬ ПРО ДИВО,

ПРИНЕСІТЬ ІЙ РАДІСТЬ, ЩОБ БУЛА ЩАСЛИВА.

ПОВЕДІТЬ У ПОЛЕ СТЕЖКОЮ В'ЮНКОЮ,

ЩОБ ВОНА ВПИВАЛАСЬ НІЖНОУ КРАСОЮ.

ЗАВЕДІТЬ ЗА РУКУ В ЧАРИВНЕ ДОВКІЛЛЯ,

ЛІШНІ Е ДОПУСКАЙТЕ ЗЛОВІ І СВАВІЛЛЯ.

ДОБРОТОЮ СЕРЦЕ ВМІЙТЕ ПІДКОРИТИ,

ЩОБ ДИТИНІ СВІТЛЮ ЗАХОТИЛОСЬ ЖИТИ.

ЇЙ НАПОВНІТЬ ДУШУ ЛАСКОЮ СВЯТОЮ,

ЩЕДРІСТЮ, ЛЮБОВЮ, ЩИРІСТЮ ЛЮДСЬКОЮ.

ПРИГОРНІТЬ ДИТИНУ, НІЖНО ПОЦЛУЙТЕ –

ЦЕ НАЙБІЛЬШЕ ДИВО І ЙОГО ЦІНУЙТЕ.

І ПРО ВСЕ НЕ СВІТІ РОЗКАЖІТЬ ТЕРПЛЯЧЕ.

МАЙТЕ ДО ДИТИНИ СЕРДЕНЬКО ГАРЯЧЕ.

ЗАХИСТЬ ДИТИНУ СЕРЦЕМ І РУКАМИ...

ВИРОСТЕ Ж ТАК ШВІДКО І НЕ БУДЕ З ВАМИ...

ТОЖ ЛЮБІТЬ ДИТИНУ, ПРИГОРНІТЬ ДО СЕБЕ,

ПОДАРУЙТЕ КРИЛА, ПРИХІЛІТЬ Й НЕБА...

Мар'ян Костюк, Чикаго
«Сурма»

Понад сто днів ми продовжуємо боротьбу проти рашизму. За цей час, я впевнений, вам, як і мені, вдалось побувати на численних мітингах/протестах солідарності, відвідати різні заходи присвячені нашій країні. Словом, здається, подій настільки багато, що годі все встигнути. І це мене найбільше тішить. Автоматично вмикається відчуття радості, гордості і такої необхідної саме тепер мотивації.

Ми українці – неймовірна нація! Сильна, яскрава, винахідлива та неабияк свободолюбива. Сьогодні хочу поділитися з вами ще одним прикладом того, як кілька різних людей можуть об'єднатися і зробити щось варте не тільки уваги, а відверто кажучи – захоплення!

4 червня, в суботу, в районі Палацькій відбулася перша виставка-аукціон, організована Кирило-Мефодіївською спільнотою при церкві св. Йосифа Обручника (Камберленд) «Мистецтво – це також зброя». Варто зазначити, що ця молода й ініціативна

Благодійна виставка-аукціон: «Мистецтво – це також зброя»

команда від початку повномасштабного вторгнення повністю зайнялася організацією різного штибу івентів. На рахунку спільноти єднайменнє з десятою різних заходів, які згуртували та додали неабиякої мотивації нашій діаспорі надалі активно стояти мідним тилом для нашої країни.

На цьому дійстві було абсолютно все для того, щоб максимально легко можна було відчути себе серед своїх. Невимушена атмосфера, смачні напої й апетайзери, жива музика та, найголовніше, мистецтво.

Кожен із присутніх зміг познайомитися з творчістю талановитих українських митців із нашої діаспори та безпосередньо з Україні, які представили понад 20 картин, чимало виробів ручної роботи та інших приемних сюрпризів. Пізніше відбувся аукціон, на якому будь-хто з присутніх міг придбати якусь річ і зробити свій матеріальний внесок до наближення нашої довгоочікуваної перемоги.

«Над цією ідеєю працювало дуже багато різних людей із нашої команди, а також інші волонтери та спонсори, які радо підтримали нашу ініціативу. За що ми циро вдячні всім і кожному, хто прийшов на наш захід як гість чи співорганізатор і долучився до спільнотного блага. Всі наші ідеї, акції і волонтерство мають спільну і найважливішу ціль – максимально допомогти нашим воїнам і наблизити перемогу», – піділилася зі мною своїми думками одна з головних організаторок Ірина Остафійчук.

– Пані Ірино, скажіть, будь ласка, якщо не вдастся продати всі лоти, як ви та команда плануєте їх реалізувати?

– Наша команда дуже оптимістично налаштована і це найголовніше! Звісно, ми не виключаємо, що таке може статися, але це не означає, що КМС не організує ще одного аукціону. Все попереду!

– Яка головна ціль цього івенту?

– Як я вже говорила, наша мета –

незмінна: бути максимально корисними та забезпечити наше військо всім необхідним. Залучити якомога більше людей, щоб вони і всі ми в той чи інший спосіб могли матеріально підтримати нашу країну тепер і в майбутньому. Це одна із важливих цілей для нас – донести нашим співвітчизникам, що мистецтво – це ще один вид зброй, який має і повинен, особливо тепер, допомагати нашим воїнам! Ми маємо досвід у проведенні різних заходів. Це щось нове, але я дуже задоволена, що всі ми так активно й наполегливо втілюємо наші плани в життя. Я пишаюся нашою КМС!

Надзвичайно приємно, що молода спільнота КМС, як і чимало інших організацій та фондів всіляко намагаються залучити привернути увагу різних людей дотого, що вона продовжується і нам потрібно продовжувати боротися. Щиро заохочую та запрошу вас приєднуватися і підтримувати подібні ініціативи. Адже саме наша винахідливість і завзятість, про яку йшлося вище, неабияк мотивує стояти на своєму «пості» і наближати нашу Перемогу!

Слава Україні!

Мар'ян Костюк, Чикаго
«Сурма»

Червона Рута

Минулих вихідних, 11-12 червня, в Чикаго відбувся славнозвісний фестиваль «Червона рута». Без перебільшень, наша діаспора з нетерпінням чекала на повернення цієї літньої події.

Ще до початку пандемії та повномасштабної війни в Україні, з року в рік існувала традиція, що кожна парафія з Чиказького деканату проводить фестиваль, а точніше, як в народі кажуть: фестини.

Після тривалої паузи в два роки, парафія Непорочного зачаття УГКЦ в Палатайн, провела фестиваль під назвою «Червона рута».

Святкова програма була неабияк насиченою. Глядачі на аласні очі могли побачити неймовірно-колоритні номери різних танцювальних пікл, підспівувати численним виконавцям, зокрема зірковому гурту «Тріода» та смакувати різними домашніми десертиками, приготованими парафіяльною спільнотою.

За словами організаторів, тільки в перший день кількість гостей перевищила 1 500 людей, що неабияк тішить.

За різними оцінками, фестиваль у Палатайн відвідали понад 3 000 людей (кількість може бути ще більшою).

Важливу роль у цьому заході відіграли представники СУМу, які вважаються невід'ємною частиною парафії. Їхнє гасло «Бог і Україна» говорить саме за себе. На фестивалі СУМівці помолилися разом із усією громадою та гостями свята, а також провели загальні збори.

Спілкуючись із гостями свята, можна було почути чимало різних думок. Відчувається, що люди сумували за проведенням таких дійств. Поділилась своїми думками з нашим виданням пані Ольга Вітязь, яка вже не вперше буває на схожих фестивах.

«Мені дуже сподобалась цьогорічна «Червона рута». Я, як і всі ми, дуже скучила за такими фестивалями, на яких завжди зираються тисячі людей. Найбільше мені подобається атмосфера свята. Немає нічого зайвого. Здається, всі розуміють, що, незважаючи на те, що ми тут добре і весело проводимо час, всі виручені кошти від продажі ваучерів, які були заро-

блені на фестивалі йдуть на потреби нашої армії. До слова, кожен із ваучерів, яких тут зібралося чимало, анонсував, що 50 або навіть 100 відсотків виручених коштів підуть на армію. Це не можете не тішити. Пишасямо, що в нас такі класні та щедрі

люди, які роблять все можливе для нашої спільноти мети».

Як заведено в нашій чиказькій діаспорі, «Червона рута» завжди відкриває калейдоскоп інших фестивалів, які ми дуже сподівамось неодмінно відбудуться. Широ заохочую вас відвідувати такі заходи та підтримувати скожі ініціативи, бо разом Ми незламні!

Мар'ян Костюк, Чикаго
«Сурма»

Смерть. Чи боїшся ти смерті?

Побачивши заголовок такої статті, чимало з вас, напевно, подумає, що це якийсь не-вдалий жарт або реклама. Насправді, ні одне, ні друге. Це тема нової тусовки на якій збирається молодь з усого Чикаго.

Івент, який цирко рекомендую вам відвідати називається «Кава зі священиком». Забігаючи і руйнуючи перед всі стереотипи про церкву і священиків, які вже понад рік щомісяця кавують разом із молоддю, подаю вам унікальну можливість на власні очі переконатися в цьому.

Цей проект має на меті створити сприятливе середовище, в якому молоді люди віком 21-35 років можуть послухати науку від душпастиря і спеціаліста в тій чи іншій галузі (наприклад, психолога), зустрітися з друзями або привести їх та поділитися своїми думками і переживаннями щодо тем, які найбільше подобаються.

Із власного досвіду цирко рекомендую відвідати цей захід. Особливо, якщо ви скептично ставите до священика, який сидить навпроти вас і цмультиє каву; або маєте упереджене ставлення до церкви і тих, хто до неї ходить! Ідіть і подивіться. Направду, нічого не втрачаєте. Навпаки, маєте можливість переконатися і пережити щось нове в своєму житті.

ПОДІЯ ВІДБУДЕТЬСЯ 18-ГО ЧЕРВНЯ (В СУБОТУ).

**ЧАС ПРОВЕДЕННЯ — 6PM.
ЛОКАЦІЯ — 8624 WHITE OAK AVE,
MUNSTER IN, 46321**

**ДОПОВІДАЧІ:
О. ЯРОСЛАВ МЕНДЮК ТА
ТЕТ'ЯНА ФЕНИН.
ВІК — 21-35 р.**

Чекаємо на тебе!
Приходь і приводь друзів!

#coffeetalk #кава_зі_священиком

СМЕРТЬ

Чи боїшся ти смерті?

St Josaphat Ukrainian Greek -Catholic Church

8624 White Oak Ave,
Munster, IN 46321

18 червня 6pm.

І. Ярослав Мендюк,
декан Чиказького деканату,
Мадічинський капелан

Тетяна Фенин,
автор книжки "Рах - це разома Бога з тобою" та
"Задумки любові"

Solutions
Financial
Mortgage Company

СПЕЦІАЛІСТ ЩО ПРАЦЮЄ ДЛЯ ВАС

НАТАЛЯ АСЕВЕДО

КУПІВЛЯ ТА ПЕРЕФІНАНСУВАННЯ ЖИТЛА

ВСЕ НЕМОЖЛИВЕ СТАЄ МОЖЛИВИМ !

ДЗВОНІТЬ ДО НАС З ПИТАНЬ КУПІВЛІ НЕРУХОМОСТІ

ТА ОТРИМАЄТЕ ВСІ ВІДПОВІДІ В ОДНОМУ ОФІСІ

БЕЗКОШТОВНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ ПО ТЕЛЕФОНУ

773-368-0123

- Федеральні позики
- Індивідуальний підбір фінансування
- Низькі відсотки
- Позики під ремонт
- Перефінансування з CASH OUT
- Перефінансування без додаткових коштів - NO CLOSING COST
- Можливе 100% фінансування

www.gosfmc.com

Solution Financial Mortgage Company (NMLS ID 267469)

Наша адреса:

УКРАЇНСЬКА ОКОЛІЦЯ

1706 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, IL 60622

Tel.: 773-109-1950 Fax: 847-834-0106

nacevedo@gosfmc.com

NMLS ID:232240

AN ILLINOIS RESIDENTIAL MORTGAGE LICENSEE
РОЗМОВЛЯЄМО УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Олена Корендей, Лілія Семко
«Сурма»

**ЗУСТРІЧ – СЛОВО
ПРОСТЕ ДОСИТЬ
ТА ЯК ЙІ БАГАТО
НАШ ГОСПОДЬ, ЯК
СОТВОРІТЕЛЬ,
ЗУМІВ СЕНСУ ДАТИ...**

ІЗ 3 ДО 5 ЧЕРВНЯ В ПАРАФІЇ
ПОКРОВИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ
В МІСТІ ПАРМА (ШТАТ ОГАЙО), СВА
ВІДБУЛАСЯ IV ВСЕАМЕРИКАНСЬКА
МОЛОДІЖНА ПРОЩА.

Пандемія коронавірусу внесла свої корективи у щорічний графік її проведення. Цієї нагоди зустрітися українці в Америці чекали три роки. Місце зустрічі є унікальним і незмінним. Адже ця парафія крім того, що має мальовничу місцевість, розташована рівновіддалено від найбільших міст, у яких мешкають українці. Цьогоріч найчисельніше були представлені такі штати як Іллінойс, Огайо, Нью-Йорк, Мічиган і Пенсильванія.

Великою радістю для прочан була присутність митрополита Філадельфійського Бориса Гудзяка, єпископа Пармської єпархії Богдана Данила та єпископа Стемфордського Павла Хомницького. Війна торкнулася серця кожного українця, тому тема "Христос – наша надія, захист і зіслання" знайшла місце в душі кожного прочаниця. Протягом трьох днів кожен мав нагоду почути цікаві доповіді трьох владик. Були розкриті такі теми: «Національність: дар чи покарання? Війна духовна і фізична», «Ісус у джинсах. На що надіяється молоді?» і «Зіслання глибоких

душевних ран». Після кожної доповіді владики, неочікувано для батьків, відверто відповідали на питання на розкриття їхньої особистості.

Програма прощі була дуже насыченою. Прочані мали змогу приступити до Святої тайни сповіді, брати участь в Літургії та спільніх молитвах, розважанні над Святым Письмом. Митрополит, владики й отці ініціювали особистіні розмови з прочанами, розділяли переживання кожного, своїм добрим словом та порадами втихомирювали бурі людських сердець. Спортивні ігри, змагання, вікторина, культурно-мистецька програма, відпочи-

нок із піснею навколо спільної ватри посприяли активному знайомству і невимушений атмосфері на прощі, охопили інтереси всіх вікових категорій.

Прочані були приемно вражені гостинністю і щедрістю місцевих парафіян, які радо приймали їх у своїх оселях. Любителям відпочинку на природі допомагали обляптувати наметове містечко, готували їжу і докладали зусиль для комфорtnого перебування молоді.

Багато людей задоволили свої духовні потреби: хтось праґнув духовного очищення та вдосконалення, зміцнення віри; хтось шукав благодаті і благословення перед

важливими подіями в житті, хтось фізичного й духовного зцілення.

Усі ці наміри об'єднувало одне – людина праґне свого Творця, свого Бога. Саме в таких цілях, бодай, на якийсь час кожен зрікся звичного ритму життя, покинув все і пішов за Ним.

Відчуття страху бути неприйнятим іншими, страху перед викликами суспільства, страху невідомості, страху, спричиненого війною – робить нас вразливими. Ця проща показала багатьом, що з Богом цей страх зникає. Митрополит Борис закликає нас до безстрашності, бо «Безстрашність – початок Вічності».

Help Razom: два континенти – одна перемога

Наталія Баранчан, Чикаго
«Сурма»

Xто ми і як ви можете долучитись? За тисячі миль від нас, тут, в Америці, війна в Україні – це так само ваша війна, як і моя, бо перемога – це не лише тріумф хоробрості нації проти наляканого тирана, а й переважання наших найзаповітніших ідеалів демократії та свободи над страхом і гнобленням. І якщо це не визначає нас як американців, що ще коли-небудь буде?

Саме це питання привело до створення "Help Razom" – некомерційної організації, яка починалася як чат-група між декількома друзями, а тепер переросла в спільноту тисяч, які борються за те, щоб дати Україні та свободі танк на боротьбу проти путіна та його деспотії. У співпраці з іншими організаціями "Help Razom" отримує, сортую та відправляє допомогу, яку надсилають приватні особи та комерційні установи з усієї Америки – від Каліфорнії до Нью-Йорку, східне та західне узбережжя з хабом у Чикаго – нашему рідному місті.

Із початку війни, завдяки величезній підтримці таких людей, як ви, ми відправили понад 370 000 фунтів вантажів, зокрема тактичну та госпітальну медицину, а також гуманітарну допомогу широкого спектру. Ми надсилаємо все: від ковдр та вологих серветок до парамедичних рюкзаків, індивідуальних аптечок,

дронів і наколінників. Лише тактичної медицини для передової було надіслано на суму понад чверть мільйона доларів. Крім того, "Help Razom" за величезної підтримки наших партнерів, спорядила понад 400 військовослужбовців повним комплектом захисного спорядження.

Наразі наші представники полетіли в Україну та заснували там громадську організацію, щоб мати повний контроль над логістичними процесами, від бенефактора до бенефіціара з прозорою системою розподілу допомоги. Надання детальних звітів є одним із основоположних пунктів нашої

роботи, і ми робимо все для того щоб наші донори знали на що і куди саме йдуть їх внески.

Отож, як ви можете допомогти? Розповсюдіте інформацію про нас та нашу роботу, зробіть репост у соціальних мережах, аби більше людей були обізнані зі списком цивільних та військових потреб, приходьте допомагати фізично на склад, пожертвуйте одну каву на тиждень для нас, оформивши регулярну підписку на нашому сайті. Ми віримо в перемогу, віримо що світло переборить темряву, віримо в ЗСУ та всіх, хто допомагає Україні. Слава героям!

Роман Коваль,
Київ
писемник,
«Сурма»

Kоли у 2008-му я готував книгу вояцьких спогадів "Так творилося Українське військо", мене вразило українське диво пробудження в 1917 р. на темний-претемний Ямпільщині, у самому куточку української землі, на кордоні з Румунією. Наш народ тоді вже був майже асимільований москалями. Інтелігенція українська вже не вірила, що можна пробудити етнографічну масу до державного буття. Але загрукотіли в Петрограді громи Лютневої революції і села, які ще в березні 1917 р. плакали-ридали за російським царем, села, у яких уже не співали українських пісень (бо забули їх), раптом рішуче потягнулися до свого. З натовпу вчораших малоросів ніби за помахом палички якогось добrego чаїрника виростили козацькі сотні і курені, що на краю української землі запекло боролися за свою національну державу.

БОРОЛИСЯ І СПІВАЛИ УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ

Диво з див: селяни, які лише кілька тижнів перед тим уперше почули слово "Україна", засвоїли його, стали називати себе українцями, та ще й гордістю, та їй ще брязкаючи зброяю, та їй стріляючи в бік тих, хто не хотів нас на нашій землі! І все ж залишалося чимало їх, хто братався з москалями, повторював за ними, що ми на фронті єди з одного казанка, що нас "одна вош їла". І 70 років, у добу СРСР, затиралася межа між українцями і москалями, мовляв, це ж те саме. Москва русифікувала український народ. І в добу Української держави смертельна для нас русифікація продовжила. І тільки війна, яка почалася 2014 року, призупинила цей процес, українізація почала набирати сили. І оці перші місяці повномасштабної війни 2022-го повернули наше національне обличчя. Путін хотів завоювати Україну і включити її в "руsskij mіr", а вийшло навпаки – взасмна ненависть українців і росіян відновила рятівну стіну від "руsskogo mіra". Ось характерний приклад. Нешодавно подивився на ютубі відео: членний український хлопець ініціював відеозв'язок із молодими громадянами РФ. Юні росіяни, як тільки бачили за спиною блогера наш державний прапор, буквально звіріли, ображали його матюками, а він продовжував члену розмову, запитував, чому вони так реагують на його до них вітання. І знову на нього громадяні РФ виливали образи й матюки. Таких

Ненависть як рятівна межа

розмов із "абонентами" було з півтора-два десятка. І скрізь – однакова відповідь: лють і зневага до українців. У такий спосіб членному нашому блогеру вдалося показати великим планом обличчя молодої Росії, яка йде на зміну кафебістській Росії Путіна. Що сказати, достойна "зміна"! Дякуємо росіянам, що вони своїми ж руками – і брудними языками! – прокладають між нами ментальний кордон, якого раніше так бракувало! Ще недавно москалі казали нам: "Да що нам діліт? Ми же браття". Тепер не те, тепер між нашими народами – надійний кордон, захищений крокодилами і піраньями. Його вже не перейти. Нам уже ніколи не обійтися і не привітатися. Збулася моя давня мрія! Було б добре, щоб цей відеоролик членного блогера постійно демонстрували в українських школах – замість уроку російської мови.

Україна мілітарна переможе!
Смерть Росії!

СЕРЕД РУЙНИ І МОГИЛ

Ми всі знаємо про злочини росіян у Бучі, Ірпені, Гостомелі, Бородянці, Маріуполі... Чи таке масове душогубство російські кати скоїли в Україні вперше?

Прочитайте уривок зі свідчення полковника Армії УНР Якова Гальчевського, опубліковані у 1923 році в ч. 1 варшавської газети "Трибуна України" (передруковані у книжці "Яків Орел-Гальчевський: боротьба та філософія боротьби").

"...У м. Літині розстріляно 240 осіб – переважно селян і селянок та 82 місцевих міцан, – свідчив Яків Гальчевський. – Перед розстрілом п'яні червоноармійці пов'язали нещасних 82 колючим дротом, лікоть до ліктя, а руки – на спину, оточили колом і повели за місто під лемент, збіки й гвалт тисячного натовпу людей всякої віку. Жодним чином не могли розігнати людей... за містом постріляли свої жерти і бағатлох ще напливших – присипали землею. Серед глядачів – родичів – збожеволіло скільканадцять чоловік; божеволі і нещасні жертви, чекаючи черги, бо звичайно розстрілювали подвоє надямою. Так само розстріляно в м. Хмільнику (Хмільницьку. – Ред.) 430 душ, в Лятичеві (Летичеві. – Ред.) 60 родин, в м. Барі 150 душ, з них 30 учителів і учительок. В м. Жмеринці 645 душ, і в той час, коли я збирав ці відомості – розстріляли ще тиля. В Винниці – 1 452 чоловіка. В с. Багринівцях, крім розстріляних в 1921 році 51 чоловіка, цієї осені розстріляно 85. Розстрілюють, як зазначено, без суда і слідства. Перш як розстріляти жінку або дівчину, чекаючи згвалтувати її. Наприклад, дружину козака Василя Сенюка наспіх згвалтували, перед розстрілом вона відкусила палець одному москалеві.

В с. Багринівцях розстріляли одну жінку з с. Добової Літинського повіту, а її однорічну дитину вдарили об мур так, що мозки викотились, а труп дитини кинули на труп матері. В с. Літгініцькому Майдані жінку Олену Куш-

ніренкову порубано разом з 2-літнім сином на руках. При розстрілах і викачуванню зброї люде зіткнівались падали непримітні. В с. Брусленіві Літинського повіту одна баба, коли член опертройки ставив вимоги до селян, сказала: "Він цего не зробить, тільки, чусте, лякає". Той, почувиши це, підійшов до правого крила заложників, де стояли два вчителі Дроздівської і студент Місюра, вихопив начана і пострілив всіх трох, крикнувши: "Вот как я лякаю!"

В Могилівському повіті розстріляно одної інтелігенції 400 осіб. В Женишковецькій волості було арештовано 900 душ, серед яких, між іншим, співаків українського національного хору, і розстріляно з них 600. В Деражнянській волості розстріляно 250 душ. В Ново-Ушицькім повіті розстріляно інтелігенції і свідомих заможніших селян 850 чоловіків. Зустрічая я людей, котрі казали, що таке саме діється і на Кіївщині, і на Волині, і на Херсонщині. (...) Нині на Україні відбувається кривава трагедія. Чи остання, чи передостання це її дія – трудно сказати".

За ці страшні злочини Росія не була покарана, світ навіть не зізнав про них. Тепер же – завдяки інтернету – весь світ знає про державну політику геноциду проти України, якуздійсниє демонічна Москва. Є надія, що цього разу Росія не мине кара. Але для цього її треба перемогти. Тож побажаймо нашим ЗСУ і добробатам історичній перемоги!

захищаючи українські землі від низівних руйнувань, разом боролися проти шляхетської Польщі. Пригадував, як дід оповідав про Булавинське повстання 1705–1707 рр. Це була війна донських і запорізьких козаків проти московської експансії на козацькі землі Дону, за збереження козацьких вольностей. Бойові дії велися в основному на території земель Війська Донського – від річки Айдару до Азовського моря. У повстанні брали участь більшість станиць Війська Донського та близько 5 тисяч запорізьких козаків (із загальною кількості січовиків на Запоріжжі 10–12 тисяч). В результаті поразки у війні донське козацтво втратило всі свої вольності і перетворилося на «служилое сословие» – допоміжні війська при царській армії, що виконували розвідувальні та поліцейські функції. Іваном керувало бажання якнайшвидше опанувати військову науку та прислужитися рідній землі. Він стає кадетом I-го кадетського корпусу військового училища в Петербурзі, згодом студентом військової класичної гімназії в Новочеркаську. В 1842 р. закінчує Михайлівське артилерійське училище і як козацький офіцер відбуває на службу в Донську козачому гвардію. В 1853 році після закінчення військової академії перед тридцятирічним офіцером генерального штабу відкривалася військова кар'єра. Загартований в бойових походах, зокрема в придушенні Угорської революції (1848–1849) та Кримської війни (1853–1856), Іван Турчин вирішує подати прохання про відставку. Небажання служити в царській армії було рівносильним зраді. Іван не міг змирітися з узаконеним в Росії рабством, яким було кріпацтво, зі становищем козацьких полків та репресіями імператора, скерованими на захоплення чужих земель. Разом зі своєю дружиною Надією, донською козачкою, що була сестрою однополчанина Євгенія Григор'єва, Іван Турчин покидає Росію в 1856 році. Після кількох місяців перебування в Німеччині, Франції та Англії, козацький полковник стає політичним емігрантом і в серпні 1856 року прибуває до Америки.

Першим містом, де знайшовся притулок молодому подружжю, була Філадельфія. Через листування Турчина з приятелем Герценім, який перебував в Лондоні, відомо, що з 1847 року за ним велося таємне слідство царських після чолі з графом Бекендорфом. Їм вдалося вийти на слід приналежності Івана Турчина до Донського козачого політичного руху, ціль якого була повна самостійність Дону. Раптове зникнення одного з найкраїших офіцерів викликало потік різних здогадок, проте тільки сам Турчин зінав ціну розплати – це долічна еміграція. Через три роки в листі до Герцена він написав про те, що розчарований відсутністю справжньої

свободи в Республіці Америки, яка є «гаслом для багатих іде за грошей відмивається найважчі грехи... Одночасно дякує Америці за те, що допомогла подолати в ньому амбіції вельможі та стати в один ряд зі звичайними смертними людьми.»

У 90-х роках ХІХ століття на вулицях Чикаго перехожі зупинялися, щоб послухати гри на скрипці, яку виконував красивий із сивиною джентльмен, заробляючи собі на хліб. Кідаючи скромні пожертви виконавцеві, ніхто і не здогадувався, що перед ними жива легенда громадянської війни, сподвижник Абрагама Лінкольна. Це його в 1865 році це місто зустрічало як національного героя. Відштувавши парад на його честь, городяни подарували іменну шаблю козакові Джону Базілю Турчину. Газета «Chicago Tribune» мала за честь писати про відважного вояка-журналіста, який друкувався в чикагській пресі ще з 1859 року.

Допомагав освоїтися на новій землі емігрантам Джордж Б. Мак-Кіллен, американський капітан Генерального штабу, уродженець Ілліною. Ще в 1856 році в Білорусі Іван Турчин служив начальником штабу окремого гвардійського корпусу, дислокованому на західних, окупованих Росією, землях. Американський військовий міністр Джордансон Девіс відрядив У Росію військово-технічну місію, у складі якої був ветеран війни між США і Мексикою (1846–1848), згодом вице-президент та головний інженер Ілліноїської центральної залізниці дороги Мак-Кіллен. Досконале володіння Іваном англійською мовою допомогло знайти приятеля в далекій Америці. З ним торував шлях американським мріям. Іван закінчив у Філадельфії трирічне вище інженерне училище, Надія – дворічне медичне училище.

Переїхавши до Чикаго, Іван почав працювати завідувачем технічним відділом Ілліноїської центральної залізниці дороги, Надія – лікарем у міській лікарні. В країні було неспокійно, в повітрі пахло війною між Північною та Півднем. Вже тоді Турчин писав про права і свободи чорношкіруму населенню, зацікавивши своїми поглядами контресмена штату Ілліної Абрагама Лінкольна. Особисте знайомство відбулося між ними у Спрінгфілді, столиці Ілліною, в 1860 році. Під час виступу майбутнього президента представники Півдня вчинили бійку, під час якої Турчин, ризикуючи життям, допоміг Лінкольну втекти через вікно.

Лінкольн побажав козакові-емігрантів в разі війни застосувати свої військові навички на користь свободолюбивої Америки.

Війна почалася в 1861 році. Іван Турчин добровільно вступає до армії Півночі. Його призначають команди-

ром 19 полку добровольців-іллінойців, який нараховував 1000 офіцерів та солдат. Переважно це були вчораши робітники залізниці, фермери, шахтарі. Найперше завдання поставили належний стрійовий вишкіл у війську було здійснено козацьким бригадиром за кілька місяців. Військова муштра, польові марші, бойова тактика Івана Турчина стають основою практичного керівництва Північної армії. Він складає посібник настанов для бойових занять командирам, редактує газету, де у своїх дописах, вказує на помилки командування та бійців, не забуваючи при цьому про успіхи та подяки героям. Не маючи власного досвіду ведення війни, американське командування впроваджує на таємницьким бригадиром за кілька місяців. Військово-польовий трибунал звинуватив Турчина в жорстокості та протизонних діях щодо мирного населення в містечку Афіні в штаті Алабама. Судді, серед яких було немало прихильників політики Півдня, не могли пробачити Турчину того, що, незважаючи на заборону приймати вармію колорово населення, він вводив їх до складу бригади. Спровокований інцидент був справою рук заздрісних успіхам козака офіцерів. Рішенням суду за непослушність та невиконання офіцерських обов'язків Івана Турчина звільняють з армії. Після публікації цієї справи у пресі, американська газета «Chicago Tribune» 7 липня 1862 року писала: «Більш здравомислячого, досвідченого офіцера, доблесного і короброго, як полковник Турчин, немає в Північній Армії сьогодні.»

Знаючи про те, що полковник Турчин шукає правди в президенті США Абрагама Лінкольна. Вислухавши її, президент не лише скасував рішення суду, але й призначив Івана бригадним генералом, наказавши негайно повернутися на фронт і прийняти командування армійською бригадою.

Американська військова мемуаристика зберігає цікаві матеріали про перемоги дивізій під командуванням

ПОЧАТОК / С. 35

Турчина під Гантсвілем, Чикамога, Чатануга, на гірському хребті Місіонері-Рідж та знаменитий «марш до океану». Мистецтво перемагати ворога, здобувати волю Вітчизні даровано Іванові Турчинові самим Богом. Президент Лінкольн запропонував ген. Джону Базілю Турчину пост військового міністра. Здоров'я не дозволяло прийняти цю пропозицію, як і наступну, вже від президента США Гранта, обійняти пост інспектора армії США. Єдине прохання мав генерал — це дозвіл на доступ і користування усіма американськими архівами. Йому вдалося зібрати та написати трьохтомну історію Громадянської війни в США (1861–1865). З-під його пера також вийшли книги «Military ramblers» («Військові поневіряння») та «The campaign and battle of Chattonooga» («Війна та битва під Чатануга»).

Генерал Турчин із дружиною кілька років прожили в Чикаго, в околиці Кенвуд. Він працював у головному управлінні Центральної Іллінойської залізниці. На цей час припадає перша хвиля еміграції з країн східної Європи. Турчинові спричинилися до заснування містечка Радом на півдні Іллінойсу. Першими поселенцями були польські родини. Їм генерал допоміг побудувати костел і школу.

лу. Особисто брав участь у благодійних концертах, які мали великий успіх. Жив дуже скромно, у маленькому будинку в містечку Енн, підробляючи на життя віртуозною грою на скрипці на вулицях Чикаго. Невеликі гонорари від продажі книжок надходили дуже рідко. Коли до Вашингтона дійшли чутки, що національний герой живе в бідності, Конгрес призначив йому щомісячну пенсію у розмірі \$50 (п'ятдесят доларів). Тута за Батьківщиною з роками кроїла серце. Після двох місяців важкої хвороби, він помер у лікарні на руках своєї дружини. В офіційному повідомленні американського військового міністерства зазначалося: «18 липня 1901 року у віці 79 років помер генерал Турчин, хоробрый козак великої армії республіки США». Згідно звілі покійного та за розпорядженням президента США, ген. Джона Базіля Турчина поховано на американському національному цвинтарі у місті Моан Сіті на півдні штату Іллінойс. Поруч із ним поховано дружину Надію Турчин, яка пережила свого чоловіка на три роки.

Із почуттям виконаного обов'язку перед Америкою і перед власною совістю вони залишили цей світ. Історичні дослідження минулого Америки набувають особливого значення в наш час, оскільки висвітлюють досвід попередніх поколінь еміграції.

P.S. Одного разу до Українського Національного музею в Чикаго, де авторка статті працює кураторкою, завітав гість з України. «Його зацікавлення історією українських емігрантів було таким великим, що я зрозуміла, що маю гарного слухача і поділилася звісними розівдками, розповівши про славного козака Івана Турчина...»

Якщо Вам
не байдуже.
Підтримайте радіо
і газету. Переведіть
кошти по ZELLO за
номером телефону
+17736973923
або за кодом

Zelle

Рахунок
в Selfreliance
177162

Будьмо разом,
встановіть
додаток!

Слухайте
українське 24/7

UKRAINIAN – AMERICAN MEDIA GROUP, Inc.

Українське радіо

1240AM

З понеділка по п'ятницю
з 10 AM до 11 AM
та з 5 PM до 7 PM

Online 24/7

А ми тую червону калину підіймемо
А ми тую славну Україну, розвеселимо!

- Новини
- Політика
- Аналітика
- Культура

Завжди цікаві гости

5050 North Cumberland Avenue,

Suite 18-S, Norridge, IL 60706

www.radiouachicago.com

uausamedia@gmail.com

Phone: (773) 697 3923

Велика війна, яку росія розпочала проти України 24 лютого, має багато вимірів. Один із головних – знищенння не просто нашої держави, а українства, українськості. Української ідентичності як такої. Тому так важливо продовжувати зберігати її та розвивати. І національне мистецтво в цьому – одна з основ.

Тож пропонуємо три сюжети, які так чи інакше поєднують в собі два елементи – тему українських біженців у Латвії та українське образотворче мистецтво.

МАРІЯ ПРИМАЧЕНКО У ТЕХНІЦІ МУРАНСЬКОЇ СМАЛЬТИ

Наприкінці зими сумних новин було багато. Одна з них прийшла 28 лютого, коли стало відомо, що напередодні під час запеклого бою з російськими окупантами під Києвом згорів Іванківський музей, у якому було приблизно 25 картин народної художниці Марії Примаченко. Ця новина дуже засмутила ризикого художника-мозаїста Вадима Верника, який давно був знайомий із самобутніми роботами українки та ще тоді подумки відзначив, як гармонійно її живопис міг би бути перекладений мовою мозаїки.

Тож ньюо виникла ідея зробити колекцію мозаїчних реплік-парафраз на основі картин Примаченка і подавати їх українському музею, який неодмінно буде відроджений.

Верник взявся за справу і залучив до роботи керівників ризиків галерей Bazar't і Happy Art Museum – Інесе Дроне та Галину Максимову. Підтримку проекту висловив – як приватна особа – громадський діяч, політик Андрій Бачкус (його маті – українка, родом із Маріуполя).

Також важливо постаратися в проєкті стала українська біженка Марія Зенькова. Вона – киянка, викладачка Київської академії декоративно-ужиткового мистецтва та дизайну ім. М. Бойчука. В середині березня Марія переїхала до Риги, де уже працює за спеціальністю у Латвійській академії мистецтв. До того ж вона як куратор встигла ор-

ганізувати спільну латвійсько-українську виставку «Karš un miers/Війна і мир», яка відбувалася у згаданій вище галереї Bazar't, а зараз готує нову виставку на вересень.

Але повернемося до проєкту пам'яті Марії Примаченко. Його суть – у створенні художніх реплік у техніці мозаїки з муранської смальти на основі картин української художниці. Їх відібрала Зенькова, ескізи мозаїк підготував Верник. За його словами, наразі планується 60 мозаїк розміром 25×25, на кожну з яких піде щонайменше 600 елементів із «каменів», тобто «муранської смальти» – спеціально виробленого кольорового, непрозорого скла. Також буде одна більша мозаїка – 50x70 (не менше 5 тис. елементів).

Проект відбудеться у форматі безкоштовної «відкритої майстерні», яка діятиме у галерей Bazar't у ризиковому торговому центрі «Молс». Із 6 червня відкриває набір учасників. Усі очочі можуть зареєструватися на сторінці «Відкритої майстерні» у Фейсбуці. Там міститься і програма супутніх заходів – це, насамперед, лекції про художній світ Примаченко, а також творчі дискусії. Для створення кожної з мозаїк сформують робочі групи. І кожен, хто поклав бодай один «камінь» у спільну картину, вважатиметься її співавтором.

Завершити проєкт планується 18 серпня, до дня Риги. Тоді ж відбудеть-

MOZAĪKAS MARATONS

pēc ukraiņu tautas gleznotājas
Marijas Primačenko skicēm
no 18.06 līdz 18.08

МОЗАЇЧНИЙ МАРАФОН
за освітлі з творів української
народної художниці Марії
Примаченко з 18.06 до 18.08

ся виставка готових мозаїк у центрі міста. Після цього створена колекція попрямує до України, до того самого спаленого музею, де зберігалися роботи Марії Примаченко. Варто зауважити, що нещодавно стало відомо, що частина шедеврів з Іванківського музею, зокрема деякі роботи Примаченко, не згоріли. Їх встигли сховати, а потім, ризикуючи життям під російським обстрілом, врятувати від поїзжі. Хоча все одні залишається присмакою суму – вогонь знищив роботи відомої української вишивальниці, ткали іванківського краю Ганні Верес.

ЖОВТО-БЛАКІТНА ВЕСЕЛКА, ЯКА ЗАХИСТИТЬ ВІД РАКЕТ

У перших числах березня в Ризі розпочинав роботу Центр допомоги українським біженцям. Це був від повідальний день для багатьох, зо-

крема для галеристки та письменниці, яка пише казки, Габрієли Каб'єр.

Перед тим, як продовжити оповідь, треба розказати про неї. Взагалі-то від народження вона мала подвійне ім'я – Ольга-Габріела. Що стало результатом компромісу для бабусі із двох біків родини – польської та російської. А прізвище Каб'єр – від чоловіка, в сім'ї якого також малися польські коріння, ну й, звісно, французьке. Тому для їхньої родини, яка раніше мешкала в росії, властива була саме католицька віра. У 2008 році сімейство Каб'єр, батьки та дівочинки, переїхали до Латвії, яка стала для них своєю, і вони для неї – також. Після 24 лютого, як почалося повномасштабне вторгнення росії в Україну, в Латвію почали прибувати

ПРОДОВЖЕННЯ / С. 37

ПОЧАТОК / С. 37

українські біженці. Каб'єр тоді прийшла до ризького архієпископа Збігнева Станкевича з питанням, як разом можна допомогти українським художникам і українським дітям, що прибувають до Латвії. Після їхньої розмови Збігнев звернувся до спільноти з проханням допомогти з мистецькими матеріалами – папером, олівцями, пензликами, полотнами, а також приміщенням, де б могли працювати художники. Втім дорослі митці – то потім. А найперше – діти.

Коли Габрієла з однодумцями, зачехливши папером, олівцями, пастеллю, прийшли у щойно відкритий центр для біженців, вони мали не тільки художню мету, але й терапевтичну. Треба було допомогти дітям, які пережили стрес після вторгнення, бомбардувань, довгої біженської дороги. Каб'єр пригадує, що спершу діточки не квапилися брати олівця до рук. Потім потроху взялися, але за книжки-розмальовки.

І лише з часом, повертуючись до нормального мирного життя, заходилися малювати своє: рідний дім, сім'ю. А це – тварин, передусім своїх домашніх. Також були малюнки на тему подорожей та природи. І звісно – війни, до якої вони підійшли так близько в такому ранньому віці. Габрієла розказала, як вона порадила одній дівчинці намалювати місто. І та зобразила будинки з веселкою згори. Але не звичайною, а двоколірною – блакитно-жовтою. Над ними – ракети. «Чому в тебе така райдуга?» – запитала галеристка. «Тому що вона більше не дозволить ракетам руйнувати мое місто. Моя країна мене захищить».

Так виник клуб «Дитячий Майданчик», яким взялися керувати ризький художник Антон Глотов, а також художниця, що переїхала з Києва, Агнеса Локшина. Вони попривозили з півтисячі українських дітей. Це була не художня студія, а саме

клуб, у якому хлопчики та дівчата розкривали себе, а також отримували посттравматичну терапію. Виставка дитячих малюнків, оформленна з вигадкою і смаком, урочисто відкрилася в день миру, 8 травня, у трьох кімнатах Недільної школи Кафедрального собору Святого Єкаба. Далі вона перейде у Посольство Франції в Ризі – до національного свята, Дня взяття Бастілії (14 липня).

Планується також показати виставку за кордоном. Найближча домовленість – із Лондоном, де показ може відбутися вже у вересні. Також тривають переговори з представниками Франції, Італії, Німеччини. За кордон виставка відправиться в оновленому і більш вражаючому варіанті. Зараз Каб'єр підбирає важкі, драматичні, трагічні світлини з війни, зокрема з присутністю дітей та їхніх іграшок. Із них галеристка створить «Коридор жаху», яким відвідувачі проходитимуть на саму виставку.

Що ж до дорослих художників з-поміж українських біженців, то їхня виставка відкриється в Ризі наприкінці червня – на початку липня. За словами Габрієли, у ній візьмуть участь десять митців. Галеристка поки що не стала розкривати деталі. Сказала тільки, що там є вражаюча, щемлива картина художниці, якій пощастило вижити в Маріуполі та вибратися з нього.

СПІЛЬНА ОСНОВА: БІБЛІОТЕКА, ПРАЛЬНЯ І ПРОРОЩЕННИЙ СОНЯШНИК

Якось у фейсбук-групі українців у Латвії з'явився запит: «Підкажіть, будь ласка, де в Ризі неподалік від центру є пральння, бажано подешевше?». Уже за кілька хвилин з'явилася чітка відповідь: «Культурний центр Common Ground, Андрейостас, 27. Їхати 5-м трамваем. Пральння – безкоштовно». Я не раз заходив у Common Ground, завжди був вражений його різноманітністю, продуманістю, теплою атмосферою, але чомусь сам цей спогад, такий невибагливий і сuto технологічний, запам'ятався найбільше – як найхарактерніший. І символічний – швидка, чиста і справді корисна допомога.

Є в латвійській столиці така чудова команда, близько 15 завзятих професіоналів – молодих та енергійних.

Із 2018 року вони почали проводити Ризьку міжнародну бієнале сучасного мистецтва (RIBOCA). Відповідно цього року готувалися до чергової III бієнале, яка мала відкритися в липні. Але війна все змінила. Вже 25 лютого, на другий її день війни, було заявлено, що RIBOCA-team відкладає свою без-

посередню роботу та починає допомагати українським біженцям. Так з'явилася ідея центру для українських біженців Common Ground (буквально – «спільна земля», але це сталий вираз, який має кілька тлумачень – «точки дотики», «спільна основа»). На його початку стояли Ієва Ірбіня, Інесса Дабола, Анастасія Блохіна й інші члени команди RIBOCA. «Коли відбувається такий жах, така війна, ми не могли займатися чимось іншим, – поділилась Блохіна. – Дай боже, наступного року все ж зможемо провести нашу чергову бієнале. А поки що...».

Із чого все починалося?.. Покинуті індустриальні будівлі часто використовують у мистецькому світі для різноманітних культурних центрів, заходів, перформансів. От і Друга RIBOCA проходила в Андрейсале, портовому районі Риги на північ від центру. Саме тут і спеціально для Common Ground організаторам була виділена старовинна будівля колишньої залізничної станції, введеної у дію у 1895 році, розміром у 900 кв. м. Приміщення надане за символічну плату та поки що до кінця року. Місцеві підприємства допомогли з обладнанням, будівельними матеріалами.

За допомоги волонтерської сотні та на пожертви містян лише за кілька тижнів дім був приведений до ладу, наповнений усім потрібним та зміг прийняти українських біженців.

Common Ground відчинений з 11.00 до 19.00 усі дні, крім неділі. Тут є бібліотека з комп'ютерами, ігрові кімнати для дітей різних вікових категорій, кімнати тиші, кабінети для консультацій, зал для медитації та йоги, місце для проведення заходів. Що важливо – безкоштовні магази-

ни: з одягом, іграшками, білизною. Є також дитячі коляски, ліжка, переноски. І скільки біженці, переважно біженки, не забирають, постійно з'являється все нове і нове. Небайдужі люди приносять і приносять. І – ледве не забувся – як обіцяно на початку розілу, тут є також чотири пральні машини.

Вечорами, особливо у вікенд – культурна програма, концерти, творчі зустрічі. До особливих дат, народних свят – окремі заходи. Наприклад

до Великодня Леся та Олена Сапуражак, дружина і дочка пароха місцевої парафії УГКЦ, провели цикл майстер-класів з писанкарства.

Взагалі про мистецтво тут не забивають. На стінах – дбайливо підібрані картини сучасних латвійських художників. От якраз тепер, як наближаються три місяці з відкриття Common Ground'a, організатори мінятимуть експозицію. (Цим займається портал Arterritory.com). А ще організатори проростили розсаду

соняшника. Він зростає. З нетерпінням чекаємо, коли зацвіте. Наш український соняшник у гостинному латвійському Common Ground, себто на «спільній землі».

Автор: Олег Кудрін

Фото: Олег Кудрін

Джерело: Українформ (<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3504006-ukrainij-misteckij-sonasnik-na-latvijiskoj-zemli.html>)

ЗАМОВЛЕННЯ ОГОЛОШЕНЬ В ГАЗЕТІ СУРМА РУБРИКА “CLASSIFIED”

773-697-3923

773-697-3923

uausamedia@gmail.com

\$25/за випуск, 4 рази мінімум

**РОЗМІР
1/18 сторінки**

Оплата: готівка, чек, кредитна карта, зелло.

TRANSPORTATION WAREHOUSING DISTRIBUTION

Nortia Logistics Inc
11101 Franklin Ave Ste 400

Franklin Park, IL 60131
Ph. **847-786-5529**

